

BIBLIOTECĂ DIN NORD

Revista Liceului „Mihail Sadoveanu”
și a Fundației „Scriitor Aurel Dumitrașcu” Borca, Neamț

EDITIA DE TOAMNA, 2025

Din sumar:

- ♦ **EDITORIAL:** *Aurel Dumitrașcu la 70 de ani*
- ♦ **ESEU:** *Nevoia de meditații*
- ♦ **DASCALI DE ALTADATA:** *Lansarea volumului „Monografia Școlile Neamțului”*
- ♦ **INFO:** *Inovația în învățământ*
- ♦ **PSIHLOGIE:** *Fenomenul burnout*
- ♦ **NOI, DESPRE NOI:** *Între temple și zgârie-nori*

ISSN 2601 – 5110

ISSN–L 2601 - 5110

EDITORIAL

AUREL DUMITRAȘCU la 70 de ani

Aurel Dumitrașcu ar fi împlinit 70 de ani la 21 noiembrie, de sărbătoarea *Intrării Maicii Domnului în biserică*. Avea 35 de ani, când într-o duminică a murit la spitalul Fundeni din București. Au trecut de atunci 35 de ani. Timp în care confratele în ale scrisului și prietenul său, scriitorul Adrian Alui Gheorghe, i-a adunat poemele în volume, a publicat jurnale, scrisori și i-a menținut amintirea vie.

Mă întreb cum ar fi arătat Aurel Dumitrașcu la 70 de ani. Cu siguranță nu ar mai fi fost „suavul lungan”, dar pletele blonde, acum argintii, i-ar mai fi fluturat în bătaia vântului. Nu ar fi renunțat la costumul de blugi, unica piesă de îmbrăcăminte în care se simțea liber, spre exasperarea mamei lui, care-i reproșa că „e gol”. Am fi auzit, rostite sau scrise, aceleași confesiuni sincere despre iubire, idealism și curaj. Ar fi luat poziție pentru românismul de cea mai bună calitate. Ar fi rămas fidel lui însuși, moralei, civismului jertfelnic, chiar și singur, împotriva tuturor celor care nu ar fi fost de o credință cu el. Ar fi fost pentru mulți cel mai bun

prieten. Ar fi trăit în continuare printre cărți: „Eu nu vreau să trăiesc / eu vreau să citesc” spunea într-un vers. Cum să se dezică de o astfel de afirmație, sinonimă cu evlavie? Prietenia și cartea ar fi fost valorile lui care ar fi rezistat în timp. Și-ar fi arătat deschis sentimentele față de semenii, i-ar fi emoționat sau i-ar fi certat dacă greșeau căderea. Ar fi fost o delectare intelectuală să-l ascultăm perorând, pentru că, da, Aurel Dumitrașcu ar fi atins un stil

al comunicării greu de egalat. El încă ar mai fi crezut în puterea cuvintelor de a schimba, înfrumuseța, înălța o evoluție cu care nu ar mai fi putut fi de acord. De la el am fi avut mereu surpriza unor bucurii uimitoare, care țin de spirit. Cred că ar fi fredonat mult și bine melodiile care i-ar fi plăcut. Nu ar fi renunțat la pickup și la discurile sale. Ca dintr-un dar din dar, ne-ar fi invita să ascultăm cântăreții pe care i-ar fi descoperit. Entertainmentul l-ar fi deranjat. Nu a fost niciodată de acord cu tot ce era în exces, superficial și din care lipsea educația. Efortul intelectual era necesar, sau chiar obligatoriu. Asta știau toți cei ce-i călcau pragul. Și erau mulți în preajma lui, mai ales tineri. Ei, tinerii, acum maturi, știu că Aurel a lăsat ceva în sufletul lor, că au fost atinși de spiritul lui pentru totdeauna. Aurel Dumitrașcu ar fi umblat prin lume, dar tot acasă ar fi tânjit să ajungă, în „satul în care se vede mama”. Mama, ființa foarte simplă și bună, care a

înțeles că băiatul ei are o misiune de îndeplinit pe acest pământ, care l-a sprijinit și de care a fost extrem de mândră. „O fotografie cu mama tânără întotdeauna ține loc de veșnicie” spunea el. Și apoi acasă era locul de inspirație. Înainte de a muri voia să vină acasă, să scrie o carte. Nu a mai apucat. Și câte mai avea de spus...

Iolanda Lupescu

GÂNDURI DESPRE AUREL DUMITRAȘCU LA CEAS ANIVERSAR

Aurel Dumitrașcu – Profesorul care ne-a deschis cerul

Pentru fiecare dintre noi există oameni care trec prin viața noastră ca o adiere: îi simțim, îi salutăm, apoi se pierd în drumurile lor. Și sunt oameni care, fără să-și propună măcar, ne schimbă pentru totdeauna felul în care privim lumea.

Pentru mine — și cred că pentru mulți dintre cei care au fost copii în Borca anilor '80 — **Aurel Dumitrașcu** a fost un astfel de om. Parcă îl văd și acum intrând în clasă: înalt, slab, grăbit, cu ochii aprinși de ceva ce nu înțelegeam pe atunci, dar simțeam că e mare. În brațe avea teancuri de reviste colorate, cu miros străin, cu imagini dintr-o lume despre care nu știam nimic. Reviste în engleză — un miracol în anii aceia cenușii, în care culoarea era o raritate, iar limba străină - o poartă închisă pentru cei mai mulți dintre noi.

Aurel Dumitrașcu nu venea să predea o lecție. Venea să ne ofere o fereastră.

O fereastră spre altundeva.

Spre altcumva.

Nu conta că ora era de „agricultură”. La el, totul era despre **curiozitate, emoție, poveste**. Despre cum se poate aprinde o scânteie în mintea unui copil doar arătându-i o fotografie, o copertă, un titlu într-o limbă necunoscută. Și despre cum acea scânteie rămâne vie o viață întreagă.

Profesorul care juca fotbal cu noi

În afara orelor, îl găseam pe terenul de sport. Cu aceeași pasiune. Cu maximă bucurie. Cu aceeași vibrație în privire. Uneori râdea ca un copil, alteori se înflăcăra ca un jucător profesionist. În felul lui, fotbalul era tot o lecție. O lecție despre implicare, despre a trăi total clipa, fără jumătăți de măsură. Acesta era Aurel Dumitrașcu: un om care își punea inima în orice făcea. Iar pentru noi, copiii aceia care descopereau lumea, prezența lui era ca o lumină care ne învăța să fim mai vii.

Un om mare într-o comunitate mică

Înalt, siluetic, cu pletele-i blonde, purtând costum de blugi – o altă raritate pe atunci, Aurel Dumitrașcu era o apariție imposibil de trecut cu vederea în comunitatea noastră. Impresiona nu doar prin erudiție, ci și prin naturalețea cu care se desprindea de „școala” formală pentru a coborî în jocul elevilor. Nu știam atunci cine este cu adevărat. Nu știam că scrie poezie, că ține un jurnal, că trăiește cu intensitatea unui om care simte mai mult decât lasă să se vadă. Nu știam că va deveni un reper al literaturii române moderne.

Dar simțeam. Simțeam că e altfel.

Simțeam că lumea lui e mai mare decât a noastră - și totuși ne invita cu discreție să intrăm în ea.

La puțin timp după gimnaziu, am avut revelația a ceea ce nu înțelegeam pe atunci, dar intuiam că e ceva fenomenal: m-am întâlnit cu *Biblioteca din Nord*, unul dintre volumele de referință ale poetului. Cartea avea o scurtă dedicație adresată fratelui meu mai mare, un detaliu care atunci mi-a stârnit și mai mult curiozitatea și mi-a sporit bucuria. Am parcurs cartea pe

nerăsuflăte, din scoarță în scoarță, chiar dacă nu pricepeam tot — sau poate prea puțin — pentru că versificația avea o formă modernă, mult diferită de ceea ce studiasem noi în școală.

Astăzi îmi dau seama de exagerarea și exaltarea pe care numai un copil le poate trăi: am simțit atunci o mândrie și o bucurie imense. Prietenul meu din clasă, dar mai ales de pe terenul de fotbal, era poet, era scriitor, era o mare personalitate! Iar bucuria acelui sentiment a pus în plan secund întreaga mea infatuare juvenilă.

Acum, după aproape patru decenii, afirm că Aurel Dumitrașcu a fost, poate, **cea mai mare personalitate pe care a dat-o Borca.**

Nu pentru că l-au confirmat criticii. Nu pentru că volumele sale au intrat în patrimoniul literaturii contemporane. Ci pentru că, înainte de toate, a știut să fie **prezență**: una caldă, puternică, una care schimbă destine.

Cu aceeași bucurie ca atunci și cu onoarea de a fi fost elevul lui Aurel Dumitrașcu, Vasile Amariei, directorul Liceului „Mihail Sadoveanu” Borca, 20 noiembrie 2025.

Fratele meu, Aurel

Au trecut 70 de ani de cand Maria lui Petrea Dumitrașcu îl aducea pe lume pe Aurel, fratele drag plecat prea devreme dintre noi.

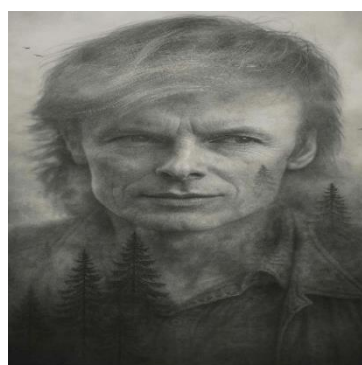
Vremurile și oameni răi au făcut posibilă această plecare.
Oricâte lumânări aş aprinde, dorul de Aurel nu poate trece.
Cum ar fi arătat acum ?
Ce ar fi făcut ?

E greu de dat un răspuns, dar sigur ar fi iubit la fel oamenii, și poezia, pădurea de brazi și aerul ozonat al Stânișoarei.

A plecat lăsând în urma lui o dâră de lumină ce nu poate fi uitată niciodată.

Mulțumiri celor care își amintesc de el, celor care au trudit să nu fie uitat !

La ceas aniversar, pios omagiu frate drag!

Inginer, Ionel Dumitrașcu, fratele poetului

LA BORCA (variantă)

Împreună cu nimfe-driade
am petrecut zile și nopți
în sanctuare,
pe Valea Sabasei portuare

Un timp,
am tras cu arcul
prin curtea natală
a lui Aurel Dumitrașcu – poetul

Zăpada-n monade
cădea peste sate
cu inimile înrourate

În miez de noapte,
de Crăciun,
am aruncat în aer
depozite de metafore,
damigene

Întru alungarea celor rele,
am tras fiecare
câte un foc astral,
cu arma de vânătoare
marca Diogene

În sobe, trosneau crengile
de nuc zăbăuc,
de salcâm de la Râm

Amfitrionii, confrății
narau aventuri cu libații,
povești
sadovenești
vechi ca praful de pușcă
ATENȚIONARE:
COD GALBEN DE SĂRBĂTORI
Prin acele locuri celeste
piatra mușcă,
dacă îngerii
sunt deținuți politici în cușcă!

De Sfinții Arhangheli
Mihail și Gavril
ValeaLU de ÎAȘI, 2025

Lucian Vasiliu, poet

Aurel Dumitrașcu și Radu Florescu

Azi sînt cu gîndul la Aurel, la bunul meu prieten Aurel. Azi ar fi împlinit 70 de ani. Nu știu care ar fi fost parcursul lui literar, dar opera lăsată în urmă este una solidă. De la jurnal, publicistică, poezie, epistolar, Aurel a excelat în toate. Dacă ar fi să fac un exercițiu de imaginație, dacă m-aș întoarce în timp, într-o zi de vineri, m-aș vedea la liceu, pe holul cancelariei, așteptîndu-l să iasă de la ore, sau în căsuța lui din munți. Am trăit cu Aurel unii din cei mai frumoși ani ai timpului nostru. Ne-am bucurat de cărți, de poezie, am fost solidari cu lumea literară de la acea vreme. Trăind departe de biblioteci, Aurel s-a inventat singur. A citit, a scris aproape obsesiv, despre toate singurătățile lumii din jur și, dacă ar fi să-l parafrazez pe Kafka, lui Aurel i s-ar potrivi următoarele cuvinte: a scris pentru că nu voia să facă altceva. A citit enorm, a scris enorm, a învățat tot ceea ce știa din cărți, a trăit viața cum a vrut. Azi vedem adevărata dimensiune a operei și a omului Aurel Dumitrașcu. Dar ziua de azi este una cu totul specială, pentru că este ziua lui, iar la asemenea zile obișnuiam să ne facem cadouri simple: un vers, o carte, o revistă, un disc. Așadar, aleg să dăruiesc memoriei lui un poem, semn al vieții noastre de aici și din ceruri.

doamne cum pedepsești tu cu bucurii flendurite
spunea aurel acoperind cu trupul lui firav
cerul de sus și cerul de jos
spart în mii de bucăți.

tîrziu ai aflat că nu poți face nimic
cu frigul din oase
cu insomniile altora
cu zahărul din sînge
cu norii de vată înghesuți prin
colțurile camerei
cu pămîntul făgăduinței
care acoperă gura.

totul trebuie să aibă o logică
dar cum povestești doamne
întunericul
atunci cînd cei preafericiți
nu fac cale întoarsă.

Radu Florescu, poet

In memoriam

POETUL AUREL DUMITRAȘCU

Poezie și prietenie

În această toamnă poetul și prietenul nemțean Aurel Dumitrașcu ar fi împlinit 70 de ani. De curând s-au numărat 35 de ani de la plecarea sa prin satele cerului, la poporul stelelor, unde ne vom revedea curând. Trăitori în același spațiu mirific nemțean, am visat și ne-am format cultural umăr la umăr, cum îi plăcea și lui să spună.

Coletele cu cărți circulau frecvent între Târgu Neamț și Borca, ideile culturale erau prezente în scrisori (deținem, fiecare, peste 400!) și la întâlnirile / microcenaclurile, cum le numisem, de la Borca sau de la Târgu Neamț. Ne cunoscusem în 1978 (ajutase la cunoașterea noastră și rubrica „Debut-Poșta redacției” a lui Geo Dumitrescu din „România literară”, unde ni se publicau primele poeme), în octombrie 1979 luam împreună premii la cel mai important concurs național de poezie pentru debutanți, „Nicolae Labiș”, Suceava: Aurel, Premiul revistei „România literară”, eu „Premiul Uniunii Scriitorilor din România”. Tot împreună, apăream, fiecare cu patru poeme în „România literară, revista Uniunii Scriitorilor din România, care apărea atunci în 50.000 de exemplare. Tot în acel octombrie 1979 debutam cu poeme pe aceeași pagină de revistă „Tribuna”, girați de Dumitru Radu Popescu. Curând, le-am făcut cunoștință cu Aurel poezilor prieteni Nicolae Sava, Adrian Alui Gheorghe, George Calcan și Gheorghe Simon, care i-au devenit prieteni. Pe urmă, mai precis din 1984, fiind instructor de teatru și poezie la Casa de cultură din Târgu Neamț, organizam dese întâlniri cu lecturi de poeme, cu dezbateri pe teme literare, ceea ce l-a făcut pe criticul literar Laurențiu Ulici să numească grupul de poeți în discuție (la care-l adăugam și pe Radu Florescu) *Școala de Poezie de la Târgu Neamț*. Mai pe urmă, am organizat (entuziasmul netrucat al lui Aurel era de neoprit!) *Colocviile Naționale de Poezie de la Târgu Neamț*, prin care am reușit să adunăm, în orașul de sub Cetatea Neamțului, nod cultural al zonei, în fiecare toamnă începând cu 1984, timp de 10 ediții, toți poeții importanți ai generației noastre.

Proniile au făcut ca primele două cărți să le edităm la aceleași edituri, cu aceeași lectori: *Intrarea în scenă* și *Furtunile memoriei*, la Ed. Albatros, 1984 - lector Gabriela Negreanu, iar *Plimbarea prin flăcări* și *Biblioteca din Nord*, la Cartea Românească, 1988 - lector Florin Mugur. Drumurile noastre la București, întâlnirile cu prietenii comuni (între ei, Nichita Stănescu, Cezar Ivănescu, Vișniec, Traian T. Coșovei, Zubașcu, George Stanca, pictorii Mihai Bandac și Sabin Bălașa) sunt aventuri boemice de tinerețe care ar putea acoperi multe pagini.

Trecut prea devreme în lumea umbrelor, ca și Dan David, Cristian Șișman, Horațiu Ioan Lașcu sau Cristian Popescu, cu puțin înainte de a împlini treizeci și cinci de ani, Aurel Dumitrașcu publicase, cum am și precizat, două cărți de poeme (**Furtunile memoriei**, Ed. Albatros, 1984 și **Biblioteca din Nord**, Ed. Cartea Românească, 1988), pe care critica le

comentase, cu câteva excepții, destul de favorabil, încercând să-i găsească un loc în cadrul atât de discutatei (dar nu discutabilei!) generații '80. La aceste cărți s-au mai adăugat repede încă două, **Mesagerul** (1992) și **Tratatul de eretică** (1995), iar în culegerea **Mesagerul** (Ed. Timpul, 1997), care le adună pe toate, se mai adaugă douăzeci de texte inedite. O culegere de postume, cu titlul **Fiara melancolică**, apărea la Editura Axa din Botoșani, în 1998, iar o alta, cuprinzând toată opera poetică, cu titlul **Scene din viața poemului**, la Editura Conta, P. Neamț – director Adrian Alui Gheorghe (2004). Un cuvânt de mulțumire oricând pentru Adrian Alui Gheorghe, prieten comun, care a structurat și a oferit tiparului postumele Aurel Dumitrașcu, poeme și scrisori!

Născut la 21 noiembrie 1955 în Sabasa, comuna Borca de Neamț, unde a și urmat studii gimnaziale și liceale, Aurel Dumitrașcu și-a petrecut aproape toată viața acolo, în munți, în ultimii ani (1977-1987) ca profesor suplinitor, după ce încercase mai multe meserii care nu i se potriveau. Mare autodidact și beneficiar al harului poetic, acest lungan suav, cum ar spune Nichita Stănescu, extrem de exigent cu sine și cu ceilalți, aflat mereu pe picior de război cu falsitatea și impostura, a scris sute de scrisori care-i trădează o autentică vocație a prieteniei, prin care își domesticea singurătatea sau își clarifica, asemenea lui Voltaire în alt secol, destule probleme estetice sau etice.

„Cu o sensibilitate de tip alexandrin”, cum spunea criticul ieșean Val Condurache încă din 1984, când debuta cu **Furtunile memoriei**, Aurel Dumitrașcu a scris, fără însă a forța total barierele experimentului, o poezie nonconformistă, în descendența unor Trakl, Kavafis sau Ezra Pound, în care își găsesc locul ironia, incongruența și mai ales livrescul. Lumea este descoperită odată cu scrierea poemului, iar poetul, într-o proză histrionică, este un ales al destinului: *„Fața mea este arsă scorojită/ nu s-ar uita nimeni la ea/ - toate cum sunt -/ carnea aceasta ziceți voi, ziceți voi/ nu știți nimic - spun eu -, nimic nu știți./ Ce poate face poetul? Închid radioul televizorul ușile casei mă/ urc în pod sunt singur mă pot distra pe-ndelete portretul lui Blake alături de caricatura lui Stalin.../ Ce-aș putea recunoaște? Aceste jocuri sunt pentru/ totdeauna făcute. Am fugit în poem vorbesc despre mine. / Asemenea morții fiecare portret/ își bate joc de iubire.”* (**Pierdut în poem**). De remarcat biografismul textelor lui Aurel Dumitrașcu, precum și tonul confesiv, grefat pe o tehnică a discontinuității, poetul se adresează mereu, fie unor personaje reale, fie imagi-nare sau livrești, ca în **Vedenii sau elegii**: *„Alte hârtii în care morții familiei nu-s acasă Te-am/ rugat să privești cum stau speriați prin oraș să-i mai chemi/ la un ceai luna sau marțea./ Nu-s de-ai noștri mi-au spus hârtiile-s vechi decupate/ din aceleași gazete centrale. Am plecat și eu prin oraș/ n-am văzut pe nici unul am privit hârtiile/ singur. Albe, albe.”*

Poezia lui Aurel Dumitrașcu este o continuă oscilație între epifania conținută și iconoclastia ostentativă. Poate că aici trebuie căutată poetica lui Aurel Dumitrașcu, și nu întâmplător, la absolvirea Facultății de filologie din Iași, în 1987, își susținea licența cu o teză despre doi poeți șaptezeciști, dispăruți și ei prematur, Daniel Turcea și Virgil Mazilescu. La acestea s-a adăugat, de multe ori în exces, livrescul. Spune poetul: *„Voi fi găsit și eu o nouă poetică o experimentez/ umblând cu mâinile în buzunare înainte de ziua/ numită marți, Fac pe nebunul de sâmbătă până luni./ Astfel cu bucurie un pronume de politețe/ bagă poemul la apă.”* (**Deștept într-o marți**). Temele care revin cu ostentație și obstinație în poemele lui Aurel Dumitrașcu sunt cele dintotdeauna: dragostea, moartea, fericirea. La acestea se adaugă, într-o tratare absolut originală lectura (biblioteca) și orașul. *„Eu/ nu vreau/ să trăiesc/ eu vreau/ să citesc”*, spune poetul în *Ars dolores*. Sau: *„Am trăit mulți ani fericiți am scris ce-am vrut./ Lutul măscăricii puii de rață au învățat cititul în cărți/ au citit ce au vrut./ Mai ales toamna eu sunt un bărbat fericit: ies în grădină/ repetându-mi încrederea nemăsurată în prieteni/ le scriu lungi scrisori/ fiecare cuvânt*

umblă tăcut prin ceea ce văd prin tot ce aud.” (Mai ales toamna). Și: „Stau noaptea ca un boț de rășină/ într-o colivie murdară/ gâtul miresei ca o poliță plătită neantului/ alții or fi mințind-o acum!/ Ce să fac într-un templu? Copacul spune/ că templul este orgoliul unui singur om./ Biblioteci nesfârșite m-au cerut de bărbat./ Jorgeeee borgeeee, leagă-te cu mine de întâmplări!” (Teatru pustiu)

Una dintre marile obsesii ale lui Aurel Dumitrașcu, prezentă în majoritatea poemelor sale, este *fericirea*. Abordarea ei poate fi ironică, fantezistă sau tragică: „*Fericit cel care se naște om - spune poetul - și nu-și amintește inconștiența/ luxul de a fi integrat în marea mișcare/ a celulelor vii și a celulelor moarte/ și iar mă trezesc într-un pat foșnitor/ într-o privire jilavă/ singur/ mai singur decât mijlocul acestei planete/ ies pe terasă eu respir tu respiri. Sudalme în imponderabil// aerul, bietul nostru câștig.*” (*Ars doloris, II, II* etc). Din când în când poetul se oprește și spune: „*fericirea mea este luciditatea*” sau „*mă prefac liniștit fericit. Dar nu sunt./ Nici măcar stăpân peste umbre dincolo de care/ hipnotice mâluri orbesc.*” Și, până la urmă: „*- Vezi?/ Din casă/ iese/ singur/ un bărbat fericit.*” (*Autoportret*). Dar fericirea se găsește, ca în toate legile scrise și nescrise ale lumii, în directă legătură cu dragostea și moartea. **Tudorița song, Amândoi, Pereți goi, Merisorii sălbatici, An de grație, Neștiutori prin grădinile hokusai** sunt doar câteva dintre poemele edificatoare în acest sens. Cititorul avizat, care va citi **Mesagerul**, fără îndoială cea mai bine structurată și cea mai profundă carte a lui Aurel Dumitrașcu, va observa că întotdeauna erosul se găsește în imediata apropiere sau se amestecă cu thanatosul. Dragostea nu este decât un joc, o himeră, un text, femeia este mereu „o altă sintaxă”. Astfel, un dramatism bine temperat traversează textele **Mesagerului**, unde poetul ajunge la o relativă perfecțiune a discursului și a construcției.

Poemele lui Aurel Dumitrașcu sunt de un baroc impresionant, cu o imagistică bogată, cu asocieri insolite, și, asemenea labirintului regelui Minos din Knossos, au la baza construcției o logică perfectă. Avem de-a face, pe de altă parte, cu o întreagă instrumentație, cu o tehnică a asedierii lectorului prin această viziune barocă, a violentării lui prin asocieri lingvistice, prin sincope, livresc, aparente deturnări de sens și fragmente ale dicteului automat, în poeme cu o idee clară. La Aurel Dumitrașcu *noaptea poate atârna de cer ca o halcă, Dumnezeu n-a citit încă nici o carte, iarba poate fi roșie, picioarele femeilor înverzesc toamna, morții înverzesc în lunci, nourii sunt ca niște plămâni aprinși, o femeie plimbă un leagăn pe cer, revoluția se poate naște dintr-o pitulice adormită în zaruri*. Și exemplele ar putea continua, pentru că astfel de imagini cotropesc poemele sale, dându-le prospețime.

Aurel Dumitrașcu și-a construit prin fiecare poem un univers insolit, în care neantul e condamnat la visare, iar moartea alungată mereu la câțiva pași mai încolo. Scriind **Mesagerul**, Aurel Dumitrașcu s-a gândit la el ca la cel care aduce un mesaj necunoscut acestei lumi, asemenea lui Gibran scriind **Profetul**: „*Cu toții așteaptă ceva*, ne spune Aurel. *Un mesager să le spună un singur cuvânt, să le aducă un vrej de lumină.*” Până la urmă *lumina și bucuria* sunt două dimensiuni-simbol propuse de Aurel Dumitrașcu, pe care, chiar dacă a plecat prea repede în lumea umbrelor, fără a-și fi desăvârșit programul estetic, pentru care avea atâtea disponibilități, îl considerăm unul dintre importanții poeți tragici ai noștri din falanga moldavă și o mare conștiință a scrisului între poeții optzeciști.

Daniel CORBU, scriitor

LUI AUREL

În Brumar, ziua a douăzecișiuna, chiar de aniversarea nașterii mele plâng cu lacrimi grele de rouă.

De fiecare dată călătoresc cu Aurel în vis dar el a rămâne pironit în secunda unui ceas ruginit. Secunda unei amintiri cu pecetea tristeții.

Și mereu urăsc ursitoarele care au strangulat destinul Poetului într-o amiază de Răpciune amar.

De atunci știrile vântură și toacă mărunț niște evenimente confuze.

Undeva, într-un cimitir provincial, o cruce se luminează la pâlpâirea unei lumânări.

Este mormântul lui Aurel Dumitrașcu unde se aude, răgușit, un cântec de lebedă. De 35 de ani încoace.

Doamne, au trecut 35 de ani de când fratele Aurel a trecut la cele cerești să deseneze versuri în altarele fără de sfârșit! Cu viața pre viață călcând.

Ion Țoanță.

Născut la 21 Noiembrie 1954.

*

Alfabet întrerupt...

(Se dedică îngerului blond

Aurel Dumitrașcu)

Aurel Dumitrașcu s-a născut

la 21 Noiembrie 1955,

de ziua în care mama mea se lăuda,

bucuroasă,

că am împlinit un an de viață,

iar ursitoarele făceau zbor

spre Aurel Dumitrașcu

lăsând loc îngerilor care-mi croșetau

destin de fugar,

pornire de la *Alfa* cu străluciri în *Beta*.

Până la *Omega* aveam amândoi de mers, de aruncat, de urcat, de tăvălit, de snopit, de stors,

ascultat, iubit, divinizat...

Aurel Dumitrașcu, firav ca o păpădie în vremea secetei, s-a împiedicat de crucea prea grea pe drumul *Golgotei*, și a risipit, prin cărți nescrise, pânze cu *Malec*.

Cred că îngerii jucau *poker* cu destinul său la aceeași masă cu demonii stelelor în cinci colțuri care merg de fiecare dată la cacealma.

Aurel Dumitrașcu s-a născut
la 21 Noiembrie
și s-a oprit la *Epsilon*,
cu poezia *pre moarte călcând*.
Iar pentru că mai avea
de străbătut
până la *Omega*,
am rămas singur
și aprind
câte o lumânare
pe 21 noiembrie,
una pentru cel care sunt viu și alta pentru cel care s-a oprit.

Ion Toanță, scriitor

Îngerul Aurel

Nichita Stănescu „Rău de frumusețe”
„Nu spun că a fost un noroc
Că te-am cunoscut
Spun numai că a fost o minune”.

Parafrazându-l pe Nichita Stănescu, „spun numai că a fost o minune” că l-am cunoscut pe Aurel. Aurel mi-a fost profesor întâi de educație fizică, la clasele V-VIII, iar apoi de limba și literatura română în clasa a IX-a. Sigur, privilegiul de a avea un poet ca profesor de limba română rar se întâlnește, iar cui i se întâmplă așa o minunăție, rămâne însemnat pentru totdeauna.

Așa a fost cazul meu. La jumătatea primului trimestru din clasa a IX-a, mă întorsesem de la liceul „Calistrat Hogaș”, secția industrie ușoară, unde totul mi se părea extrem de dificil, și am nimerit în clasa a IX- C la școala din Borca, unde profesor de limbă română era domnul Aurel Dumitrașcu. Mare i-a fost mirarea când m-a văzut în prima bancă. La clasele V-VIII îmi fusese profesor de educație fizică și modul său de a ne vorbi și de a ne

apropia de cultură îl cunoșteam. Dar ca profesor de literatură mi-a cizelat drumul spre viitor, spre împlinire. Așa se face că orele de română deveneau ore de cultură, ore de poezie, ore de educație, ore de frumusețe, orele cele mai așteptate.

Aurel nu se limita la a-și face orele și atât. Orele lui miroseau a poezie, ne dădea diferite sfaturi, ne vorbea de idealuri, ne încuraja să gândim, să ne exprimăm, să ne descoperim calitățile și talentul și să avem curajul de a fi noi înșine. Așa a descoperit talentul meu pentru limbile străine, mai ales accentul franțuzesc și m-a încurajat să urmez drumul acesta.

Când mergea la oraș, se întorcea cu geanta plină de cărți nu doar pentru el, ci și pentru cine-i era drag. El mi-a făcut cadou primul dicționar de franceză și un manual de conversație pentru a mă încuraja să învăț franceza, cărți de lectură de autori mai mult sau mai puțin cunoscuți. Și pe fiecare carte scria o dedicație. Când mergeam în vizită la el acasă, ascultam muzică la pick-up, era ca un pelerinaj într-un loc sfânt. Camera lui Aurel era plină de cărți, de reviste din străinătate, lucruri care în acea vreme erau imposibil de găsit, erau chiar interzise (erau ultimii ani ai dictaturii comuniste). Avea o sumedenie de discuri de vinil, muzică de tot felul, de la muzica clasică la jazz sau rock. Ascultam Mozart sau Louis Armstrong și Beatles sau Rolling Stones și Phoenix. La el m-am îndrăgostit de Ceaikovski și Beatles. Era ca un cufăr fermecat, de poveste. Avea colecții întregi de reviste franțuzești, îmi amintesc revistele Paris Match, pe care mi le împrumuta să le răsfoiesc. De fiecare dată când treceam pe la el, plecam cu geanta plină de cărți și reviste. Datorită lui citeam enorm în acea perioadă. Și așa cum Luca Pițu îi spunea lui Aurel, și eu am descoperit că „nu iaste plăcere mai mare pe lume decât cetitul cărților”.

Când îl întâlneam pe drum, prin centru, avea tot timpul o carte în mână.

Aurel pentru mine a fost ca un înger: m-a îndrumat spre realizare, m-a cizelat în educație și cultură, mi-a fost nu numai profesor, ci, mai ales, cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată.

Cu sinceritatea lui tăioasă și spiritul dreptății și-a făcut mulți dușmani, dar lui nu-i păsa de părerile și criticile celorlalți, pentru că pentru el corectitudinea și dreptatea erau mult mai importante decât orice.

Aurel ne-a lăsat un gol enorm când a plecat dintre noi. Putem doar să ne imaginăm cum ar fi fost lumea dacă el ar mai fi trăit; cu siguranță o lume mai bună, mai dreaptă, mai frumoasă.

Eu îi rămân pe veci recunoscătoare pentru grija deosebită pe care a avut-o față de educația mea, pentru îndărătnicia cu care a insistat să mă pregatesc pentru facultate, pentru mândria pe care a avut-o atunci când am reușit la Facultatea de Litere, secția franceză, pentru toată frumusețea pe care mi-a dăruit-o.

Aurel rămâne veșnic în sufletul meu, el a fost prima din cele mai frumoase minuni din viața mea.

Profesor, Petronela Caia-Cacciagrano

Cel mai drag poet al sufletului meu

Am deschis un carnet de notițe să scriu câteva gânduri despre Aurel Dumitrașcu, cel mai drag poet al sufletului meu, și-am dat de un trifoi cu patru foi.

Uneori suntem binecuvântați când ne intersectăm cu oameni luminați, cu „întâlniri trifoi cu patru foi”, care sădesc olecuță de dumnezeire la rădăcinile destinului nostru.

Aurel a fost și este trifoiul meu cu patru foi!

M-a rugat să-i promit că o să devin actriță, spunea că am un dar anume de-a simți cuvintele.

Când cineva cu o aură uriașă te investește cu încredere simți cum îți încolțesc rădăcinile încrederii în tine!

Mi-am îndeplinit promisiunea, uneori îmi imaginez că-l zăresc la aplauze.

Am avut bucuria să-mi trec sufletului prin poemele lui Aurel în multe recitaluri de poezie. De câțiva ani predau un modul de poezie la Liceu, secția dramă, și de fiecare dată poemele lui se regăsesc în proiectele cu elevii. Sunt fericită că e atât de iubit de tineri, că poemele par scrise astăzi, metaforele sunt îndelung explorate de elevi.

Am un respect uriaș pentru cuvântul scris, din păcat e nu am harul scrisului pentru un omagiu rotund.

Îi mulțumesc prin respirația dintre două cuvinte când îi recit poemele. Acest noiembrie ne spune că ar fi împlinit 70 de ani, dar el este mai tânăr decât oricând prin poemele lui vizionare, prin pasiunea cu care-l studiază tinerii.

La mulți ani în gândurile noastre, în lecturile noastre, Aurel Dumitrașcu!

Camelia Paraschiv-Katai, actriță, Teatrul „Andrei Mureșanu” Sfântu Gheorghe

REVERENȚE DE ZIUA POETULUI

Prin oraș mârâie norii, azi când toamnele dăruiesc haine de gală. Da, o alta toamnă. Și cât de bine îmi vine această haină care umblă prin dantelăria cerului. Și e noiembrie, un alt NOIEMBRIE din anul 2025. Nu mai știu de o vreme care prin ceruri, care prin lume pășește și încerc tot felul de sentimente de măhnire, tristețe. Alerg ca să țin pasul cu timpul, cu ora, secunda, hărțuită de frisoanele transparenței. Și câteodată vreau să mă opresc, și azi chiar o vei face. Vrei tăcere, dar mai ales liniște. Singurul drum drept este către BIBLIOTECĂ.

N-am mai dat pe acolo de multă vreme.

Ușa e întredeschisă, pășesc încet să nu trezesc cuvintele. E liniște și e frig. Dacă ar veni și POETUL, îl caut.

Da, și-mi scrisese, așa cum o făcuse de atâtea ori. Cum de n-am mai dat pe aici să-mi iau BUCURIA?

„NU VOI ÎMBĂTRÂNI NICIODATĂ, CEL MULT POT MURI. AM UN SUFLET DEOSEBIT. ÎN SINEA MEA SUNT MÂNDRU CĂ SUNT AȘA, CĂ DUMNEZEU ȘI PĂMÂNTUL S-AU ADUNAT AȘA ÎN MINE. SUNT UN SEMN. POLEMIZEZ CU COSMOSUL. ȘI-S FERICIT...

SUNT CEEA CE SUNT, HĂITUIT DE ATÂTEA ECLIPSE, DE ATÂTEA MINUNAȚII, DE ATÂTEA FAPTE NEVEROSIMILE. TREC DINTR-O ORĂ ÎN ALTA CA DINTR-O ÎMPĂRĂȚIE ÎN ALTĂ ÎMPĂRĂȚIE. NU-MI AJUNG." (dintr-o scrisoare din împărăția lui 1984, iunie 15)

Vreau să-mi iau BUCURIA și s-o împart, dar încă nu pot pleca, POETUL îmi șoptește blând - „Să nu ai încredere decât în Bibliotecă și în Iubire”.

Nu pot pleca încă, îl caut dar plecase demult să bucure cerurile. Era ziua lui și nu apucasem să scot vreun cuvânt, doar liniște, liniște. „La mulți ani, Scriitorule!”, strigau cărțile în jurul meu. Ar trebui să plec ușor, să-mi iau Bucuria și s-o șterg tiptil. Privirea mi s-a oprit pe mașina de

scris, era o scrisoare, erau pentru mine alte Cuvinte. Am luat-o în grabă și am fugit să mai prind toamna cu mine în liniște, pe o banca din parc. Da, erau cuvinte pentru mine și nu numai, pentru noi toți, scrise cu aceeași caligrafie impecabilă -era un POEM, al unui poet gruzin Moris Pothisvili.

Am să-l citesc cu voce tare.

OMUL

Oricât de straniu ar părea,
Dar nicio școală din lume
Nu și-a propus predarea
Iubirii ca obiect de studiu.

Nu înțeleg de
Institutele toate
Ignora de veacuri
Deliberat,
Credința.
Iar omul,

Trecut prin școli înalte,
Tobă de carte,
Tânjește după credință,
După ofranda iubirii.

Astăzi, ai fi împlinit 70 ani, La multi ani, Aurel! Cu toată prețuirea de ieri, de azi și de mereu. LA MULȚI ANI CUVÂNT BUN, cu care vorbesc, cu care adorm, cu care mă trezesc. Oare cum ai fi trăit cu vremurile acestea pline de „libertăți, vârtejuri amețitoare și proceduri” în care aproape un singur verb a mai rămas Sfintei Limbi Române și e conjugat la toate modurile și timpurile – „A AVEA”.

Liana Rareș, poetă, fostă elevă

Scrisoare

Au trecut anii dar imaginea unei duminici de septembrie
A rămas la fel de vie.
Privesc de a lungul timpului..

O istorie neterminată..

O iubire în aer.
Din când în când deschid sertarul amintirilor
Și lumina caldă a toamnei satului din munți
Mă învăluie.

Noi sântem (încă) tineri.
Noi sântem (încă) îndrăgostiți.
Noi sântem ca o imagine conservată pe o poză
îngălbenită
Într-un album.

Nu am avut timp nici să eșuăm.

Roma, 10.11.2025
Dana Pinte, iubita poetului

„ESTE INUTIL ȘI FĂRĂ SENS, CRED, SĂ ÎNCERCI SĂ SARI PESTE UMBRA TA.”**Scriitorul Vasile Baghiu în dialog cu Iolanda Lupescu**

Iolanda Lupescu: *Vasile, te-ai întors recent din rezidența germană de câteva luni de la Heinrich-Böll-Haus Langenbroch. Erai la Liceul Borca, într-o conferință despre sănătatea lecturii și peste noapte te-am „zărit” în casa scriitorului Heinrich Böll. Cum ai ajuns acolo?*

Vasile Baghiu: Am fost invitat de Fundația Heinrich Böll să locuiesc și să scriu timp de patru luni în casa marelui scriitor laureat al Premiului Nobel, cel care a scris *Mărturisirile unui clovn* și alte romane extraordinare, traduse și la noi. A fost pentru a doua oară când am beneficiat de această bursă, ceea ce nu se întâmplă frecvent cu scriitorii invitați. O mare onoare pentru mine, pentru că în 2002 am locuit în casa aceea legendară din Langenbroich (pe acolo au trecut, în afară de Böll, încă trei laureați Nobel), situată undeva la șaizeci de kilometri de Köln, timp de cinci luni. Atunci a fost prima mea ieșire în Occident și am avut șansa să o cunosc pe Annemarie Böll, care avea să plece din lumea noastră în 2004 și care mi-a spus că trebuie să muncesc de două ori mai mult ca scriitor din Est decât oricare din cei de acolo ca să reușesc pe acest drum al scrisului. A fost interesant să mă reconectez nu numai la lumea germană, dar mai ales la acel loc cu totul special.

I.L.: *Șederea a fost productivă și inspirată. Spuneai că abia așteptai să te așezi la computer și să scrii. Bănuiesc că nu scriai din zori până în noapte. Ce ai mai făcut în aceste luni cât ai lipsit din țară?*

V.B.: Condițiile au fost excelente și am putut astfel să aduc la capăt un nou roman. Scriam de dimineață până la amiază, apoi plecam, cu bicicleta, cu autobuzul sau chiar pe jos, în explorări ale zonei și, uneori, cu trenul sau cu mașina, în călătorii mai mari prin orașele din North-Rhein-Westfalen și din alte părți ale Germaniei. Am avut câteva lecturi publice, am participat la alte lecturi publice ale unor scriitori de acolo, am vizitat multe muzee, am citit. Soția mea Iuliana a putut veni la mine, în iulie și în septembrie, și am împărtășit și cu ea bucuria de a fi oaspete ale casei. Practic, am trăit din nou, pentru o vreme, bucuria de a fi nimic mai mult, dar nici mai puțin decât un scriitor. Asta înseamnă că am putut să mă gândesc liber, fără constrângeri de vreun fel și fără *deadline*-uri, la cartea pe care o scriam. Ceea ce este minunat pentru aceste vremuri.

I.L.: *Acasă ajuns, te-ai acomodat rapid? Ai simțit diferențele dintre două societăți diferite? Nu-ți lipsesc diminețile de la Heinrich-Böll-Haus?*

V.B.: Da, m-am reacomodat ușor, ca de fiecare dată când mă întorc din străinătate, mai ales pentru că nu sunt, din fericire, pretentios și am învățat să apreciez și să mă bucur mai mult de lucruri care țin de partea afectiv-emoțională a vieții, traiul împreună cu familia, cu cei dragi, întâlnirile cu prieteni, discuțiile ocazionale cu oamenii, la serviciu și în alte împrejurări. Diferențele dintre cele două societăți țin nu doar de nivelul de viață materială și de trai, de civilizație, ci și de educație, comportamente, ca să nu mai spun că mi s-a părut, din nou, că televiziunile de la noi par să țiepe în casele noastre și să promoveze prea mult aspectele negative,

ceea ce induce un climat de teamă, nesănătos. Da, îmi lipsesc acele dimineți liniștite în care discutam, în scris, cu personajele mele și mă scufundam în atmosfera romanului.

I.L.: Așteptăm cartea viitoare, scrisă în rezidență, la care am înțeles că mai ai puțin de scris.

V.B.: Am încheiat-o acum câteva zile și am trimis-o unui editor. Este un roman despre un tânăr care încearcă, în anii nouăzeci, să emigreze în Vest și nu reușește, iar ceea ce pare la prima vedere o ratare devine, în timp, un fel de victorie sau succes, pentru că îi oferă șansa de a se cunoaște mai bine, de a vedea și lucrurile bune în traiul din România, de a se gândi la sensul sau lipsa de sens a plecării de acasă, de a înțelege ce este important pentru viața lui. Și toată aventura se petrece cu întoarceri pe firul memoriei, în anii 70, 80, 90, într-o Românie captivă și izolată, dar și frământată apoi, după Revoluție, de schimbări. Și toate interferă cu situații din lumea germană: două lumi paralele, ca de pe alte planete.

I.L.: Ești liber, pe cont propriu, nu te cerți cu nimeni, nu ai vanitatea superiorității tale, prea modest când spui că nimic nu-ți garantează reușită și succes. Dar ne surprinzi mereu cu vorbele și gândurile tale, cu ce ai de împărtășit cu noi, cititorii tăi.

V.B.: Încerc să fiu liber. Nu-mi reușește întotdeauna. Sunt însă, cu adevărat, pe cont propriu. Dacă surprind, asta înseamnă, poate, că lucrurile simple și sinceritatea au ajuns să surprindă într-o lume tot mai prefăcută și mai falsă. Este inutil și fără sens, cred, să încerci să sari peste umbra ta.

Mă gândesc că energia de a demonstra că ai fi altcineva decât ești poate fi folosită mai cu folos în activități mai creative și în asigurarea unui confort sufletesc atât de important pentru viața de zi cu zi.

I.L.: Aurel Dumitrașcu ar fi împlinit pe 21 noiembrie 70 de ani. Cum crezi că ar fi fost el acum, dacă ar fi trăit?

V.B.: Ar fi fost, probabil, la fel de rebel și la fel de conectat la realitate, iar această performanță ar fi izbutit-o fără să piardă nimic din aura autentică de poet pe care o avea. Cred că i-ar fi plăcut să vadă noile posibilități de călătorie și de comunicare. L-ar fi inspirat.

I.L.: Mulțumesc că ai stat de vorbă cu mine!

V.B.: Și eu îți mulțumesc pentru interesul tău față de literatura mea și traseul meu literar.

INTERVIU

DE VORBĂ CU ȘTEFAN PETREA, CAMPION MONDIAL KENSHINKAN LA TOKIO

Numele lui Ștefan Petrea, elev în clasa a XII-a la Liceul „Mihail Sadoveanu” din Borca este deja cunoscut. El practică un sport dur, Kenshinkan, fără protecție și este antrenat de sensei Vasile Sebastian Petrescu. Campion mondial la Tokio, după susținerea a două meciuri de finală, cu tensiune extremă, a dovedit japonezilor acasă la ei că este cel mai bun, mai curajos și mai determinat să câștige. Ștefan este un luptător adevărat, deși senitătatea chipului său și o anume reținere care vine din bun simț nu ar spune la fel.

Bună ziua, Ștefan și felicitări pentru titlul de campion mondial! Spune-ne la ce competiție ai participat la Tokio?

- Mulțumesc frumos! Am participat la 4th WMKO WORLD MARTIAL ARTS KARATE CHAMPIONSHIPS.

Te-ai antrenat mult pentru concurs ?

- Antrenamentele au început de mult iar acum au dat roade, sunt luni de zile de antrenamente. Practic de un an și opt luni acest stil de luptă, mult mai greu decât altele, iar pentru acest concurs, toată echipa s-a antrenat aproape dublu ca timp și dificultate.

Antrenamentele sunt la fel de epuizante ca și meciurile ?

- Sunt epuizante și meciurile și antrenamentele, un meci plin de adrenalină, unde dai tot ce e mai bun e foarte epuizant, la fel și antrenamentele.

Sensei este sever cu sportivii?

- Sensei nu este sever, dar ne muncește la antrenamente să devenim cei mai buni. Este un exemplu pentru noi, așa ne determină să ridicăm standardele tot mai sus, să ne depășim limitele.

Cine a mai participat alături de tine la concurs de la Liceul Borca? Sunt și ei campioni?

- Alături de mine au participat Gângă Teodor, Gângă Casian, Tudor Tincă, Simionescu Antonia, Teodor Onofrei, Frații Ciubotă Luca și Gabriel care sunt de la liceul din Borca și medaliați cu locul 1 și al II-lea. Toți sunt foarte buni și au făcut cinste României.

Știi că ești foarte credincios. Te poți concentra la rugăciune în momentele de tensiune?

- Desigur, în momentele de tensiune îmi este foarte greu să mă concentrez la rugăciune, dar îmi dau silința. Ken shin kan nu înseamnă doar să lovești, ci să dozezi loviturile, uneori folosesc doar 30 % din forța pe care o am, trebuie pregătită o strategie, trebuie dibuit adversarul, punctele lui slabe. Trebuie să te pricepi cumva și la oameni - unii vin foarte siguri pe ei și caută să te impresioneze, să te intimideze. Dar, după câteva tatonări se observă că pot fi ușor doborâți. Și am grijă să nu mă las cuprins de ură, nu e nici creștinește, nici fair play, adversarul nu mi-a greșit cu nimic, practic. Există multe asemănări între lupta cu ispitele și luptele acestea, full contact. Și mulți sfinți au fost soldați, generali, luptători...

Cu ce te-a ajutat sportul de performanță în călirea caracterului ?

- Sportul este și va fi un lucru benefic pentru fiecare dintre noi, pe mine m-a ajutat să îmi ordonez mai bine viața, să știu ce îmi doresc mai departe, să pot asculta mai multe păreri și să țin cont de aproapele meu.

Simți că ești diferit față de colegii tăi de generație?

-Nu simt că sunt diferit față de generația mea, fiecare dintre noi aveam potențial și îl dezvoltăm pe căi diferite.

După asemenea lupte pline de energie și de lovituri ai „amintiri” fizice ? Echimoze? Am văzut că aveai degetele însângerate.

-Am „amintiri” destule, adrenalina de la campionat m-a făcut să nu le simt până a doua zi când am văzut vânătăile de pe corp, degetele însângerate sunt o dovadă că nu am dat înapoi și că mi-am dorit cu adevărat să ajung campion.

Cui vrei să mulțumești cu recunoștință pentru izbânda ta ?

-Vreau să-i mulțumesc lui Dumnezeu pentru sănătatea și constituția care îmi permite să lupt, familiei care m-a susținut din toată inima, dar și financiar, antrenorului meu-Renshi Sebastian Vasile Petrescu și persoanelor dragi mie, colegi și prieteni care m-au susținut.

Ai sfătuit pe colegii tăi să practice acest sport ? De ce ?

-I-am sfătuit deja pe colegii curioși, deoarece este un sport de contact care te dezvoltă pe partea fizică cât și cea mintală. De altfel, sunt câțiva sportivi care au venit la sală și au rezultate după ce i-am îndemnat să încerce acest stil mai bărbătesc.

Ați avut și experiențe culturale? Vizite la muzee, spectacole, ați făcut cunoștință cu tradiția niponă ?

-Am avut zilnic ocazia de a vizita și de a ne îmbogăți cunoștințele culturale, muzeul samurailor a fost superb din punctul meu de vedere și cel mai interactiv deoarece ghidul ne-a prezentat istoria Japoniei mai întâi ca să înțelegem cum au apărut samurai și alături de întrebări interactive și la finalul turului un mic concurs de aruncat la țintă cu steluțe de ninja a fost o experiență de neuitat. De asemenea, am petrecut o zi vizitând renumitul munte Fuji, element al Patrimoniului Mondial UNESCO.

Ai susținut examenul pentru centura neagră în arte marțiale. A fost greu ?

-Examenul de centură a fost epuizant și cu grad mare de dificultate. Dar am reușit...

Am văzut multă lume că s-a bucurat pentru succesul tău, familia ta a fost feliicitată. Cu ce sentiment te întorci acasă ?

- A fost un eveniment important din viața mea și mă întorc acasă cu bucurie, recunoștință și, cel mai important, cu împlinirea că munca depusă, efortul, au fost răsplătite. Cultura niponă este o cultură a corectitudinii. Am avut adversari renumiți, cu centură neagră și 4-5 dani, cu vârste de peste 40 de ani, dar mi-au recunoscut victoria, chiar dacă eu aveam doar 18 ani și centura maro. M-am bucurat de aprecierea ultimului samurai din Japonia, Kancho Takeyuki Hayama.

Îți doresc succes la competițiile viitoare și la școală. E un an plin de provocări, pentru că ești în ultima clasă de liceu! Să fii bine, Ștefan, așa cum meriți !

Iolanda Lupescu

ESEU

Nevoia de meditații – soluție sau simptom al sistemului educațional?

În ultimii ani, meditațiile au devenit aproape o regulă nescrisă pentru elevii din România. Fie că este vorba despre pregătirea pentru examene, înțelegerea mai bună a unor materii sau dorința de performanță, din ce în ce mai mulți tineri aleg (sau sunt nevoiți) să își petreacă după-amiezile în fața unui profesor particular sau ecran, în cazul celor care aleg să facă acest lucru online. Dar ne-am întrebat vreodată de ce a devenit această practică atât de răspândită?

Pe de o parte, meditațiile pot fi o adevărată salvare. Mulți elevi se plâng că ritmul de la școală este prea rapid, iar programa, prea încărcată. Într-o clasă cu 30 de elevi, profesorul nu poate întotdeauna să explice pe înțelesul fiecăruia. Meditațiile oferă șansa de a aprofunda materia în propriul ritm, într-un mediu mai relaxat, unde poți pune întrebări fără teama de a fi judecat? De multe ori, acestea aduc și mai multă încredere de sine, iar rezultatele la examene confirmă efortul suplimentar.

Pe de altă parte, dependența tot mai mare de meditații ridică semne de întrebare. Ar trebui ca elevii să aibă nevoie de lecții suplimentare pentru a înțelege materia de bază? În mod ideal, școala ar trebui să ofere toate condițiile pentru învățare, iar profesorii, timpul necesar pentru a se ocupa de fiecare elev. Realitatea, însă, arată altfel: diferențele dintre școli, resursele limitate și presiunea notelor îi împing pe mulți părinți să caute soluții în afara sistemului.

Există și un aspect social important. Nu toți elevii își permit meditații. Astfel, se creează o diferență între cei care au acces la ajutor suplimentar și cei care nu au. Într-un fel, meditațiile devin un simbol al inegalității din educație; un avantaj pentru unii, o barieră pentru alții.

În concluzie, nevoia de meditații arată că elevii sunt dispuși să muncească mai mult pentru viitorul lor, dar și că sistemul educațional are încă multe lipsuri. Poate că nu ar trebui să ne întrebăm doar cine face meditații, ci mai ales de ce sunt ele atât de necesare.

Simona Scutaru, clasa a X-a A

Frica

Există un moment în viața fiecărui adolescent când liniștea copilăriei începe să se destrame, iar în locul jocurilor și al viselor fără griji apare o nouă stare – frica. Nu este o frică simplă, ci una care poartă chipul incertitudinii, al întrebărilor și al dorinței de a reuși. În anii de liceu, în special în clasa a XII-a, frica devine o prezență constantă, tăcută, care ne însoțește în fiecare dimineață, în drum spre

Irina Gheorghiu, clasa a XI-a C

școală, și ne veghează în fiecare noapte când învățăm pentru examenul ce ne așteaptă: bacul

Adolescența este o etapă a contradicțiilor. Pe de o parte, vrei să fii liber, să îți urmezi visurile, să descoperi lumea. Pe de altă parte, te simți prins între așteptările celor din jur și teama de a nu greși. Frica de eșec devine o umbră care apasă, iar Bacalaureatul – acel cuvânt care se

Viviana Florescu, clasa a X-a B

rostește cu emoție în fiecare discuție – pare a fi o poartă între copilărie și maturitate. Știm că nu este doar un examen, ci un simbol: dovada că suntem pregătiți să pășim într-o nouă etapă a vieții.

Apoi vine și frica de viitor – cea care ne însoțește când ne gândim la facultate, la viața de adult, la drumurile pe care urmează să le alegem. Este o frică dulce-amară, pentru că dincolo de necunoscut se află și promisiunea libertății. Ne temem de responsabilități, de decizii, de greșeli, dar totodată simțim că tocmai aceste încercări ne vor face mai puternici.

Viața de adult pare, din afară, o lume complicată – plină de reguli și griji. Dar poate că adevărata maturitate nu înseamnă să nu mai simțim frică, ci să o acceptăm și să mergem mai departe, în ciuda ei. Frica face parte din noi, ne modelează, ne arată cât de mult ne pasă de ceea ce urmează.

Într-un fel, adolescența este o luptă între dorința de a zbura și teama de a cădea. Dar fiecare pas făcut, fiecare noapte de învățat, fiecare lacrimă de emoție ne apropie de cine vom fi mâine. Bacalaureatul nu este doar o probă scrisă, ci un test al curajului. Iar facultatea nu este doar o alegere academică, ci o poartă spre un nou început – unul în care învățăm să trăim, să iubim, să ne asumăm drumul.

Frica, oricât de mare ar fi, nu ne poate opri. Ea este dovada că ne pasă. Și poate că tocmai de aceea, atunci când privim în urmă, vom înțelege că această frică adolescentină a fost, de fapt, prima formă de curaj.

Mihaela Ciubotă, clasa a XII-a C

Realitatea

Realitatea este una dintre cele mai complexe și fascinante noțiuni, cu care omul se confruntă. Ea pare, la prima vedere, ceva simplu: lumea așa cum este. Totuși, atunci când încercăm să o definim, descoperim că realitatea nu este doar ceea ce vedem, ci și ceea ce percepem, interpretăm și descoperim. Astfel, realitatea devine o împletire subtilă între obiectiv și subiectiv, între fapte și trăiri.

Filosofii au încercat de-a lungul timpului să descifreze sensul realității. Pentru unii, precum Platon, lumea reală era doar o umbră a unei lumi ideale, perfecte. Pentru alții, cum ar fi Aristotel, realitatea este tot ceea ce poate fi perceput prin simțuri. În epoca modernă, teoriile despre

realitate s-au diversificat și mai mult, odată cu descoperirile științifice și cu dezvoltarea psihologiei. Astăzi știm că percepțiile noastre pot fi înșelătoare, iar ceea ce considerăm real depinde adesea de contextul cultural, emoțional sau tehnologic în care trăim. De exemplu, realitatea virtuală, creată prin mijloace tehnologice, ne arată cât de ușor poate fi modelată percepția noastră. Ochelarii VR ne pot transporta într-o astfel de lume, care pare autentică, deși este doar o construcție digitală. Acest fapt ne face să ne întrebăm dacă realitatea este o experiență pe care o construim mental. Totuși, oricât de relativă ar părea, realitatea are o componentă comună care ne unește: este spațiul în care trăim împreună, acționăm și dăm sens existenței. Chiar dacă fiecare om o vede diferit, există întotdeauna o bază obiectivă -lumea concretă, în care consecințele faptelor sunt reale, indiferent de interpretare.

În concluzie, realitatea nu este doar ceea ce există, ci și ceea ce credem că există. Ea se află la granița dintre exterior și interior, dintre adevăr și percepție. Înțelegerea ei presupune nu doar rațiune, ci și introspecție. Cunoașterea realității, în fond, înseamnă cunoașterea de sine, deoarece fiecare om își construiește propria lume prin gândurile, emoțiile și credințele sale.

Ana- Maria Maxim, clasa a X-a C

ETNOLOGIE

O POVESTE DE DRAGOSTE ...

CA ORICARE ALTA

În perioada 14-15 februarie 2025, Parisul a găzduit Conferința internațională „Ancrages et déplacements dans les pratiques culturelles vivantes”. Prima zi a evenimentului s-a desfășurat la Université Paris-Est Créteil, unde, peste 30 de cercetători, profesori și masteranzi, și-au prezentat lucrările care au vizat dinamica moștenirii culturale în era globalizării, aspecte privind structurarea identității în spațiul (post)național și dislocări în literaturile transculturale și transnaționale.

Alături de cercetători și cadre didactice de la prestigioase universități și institute de cercetare internaționale (University of New Hampshire, Université Paris-Est Créteil, University „Gaston Berger”- Senegal, Université de Versailles Saint-Quentin-en-Yvelines, Institutul Patrimoniului Cultural din Republica Moldova, Harvard University, Institutul Limbii Române – Université Sorbonne Nouvelle Paris, American University în Paris, University of Maryland, Kennesaw State University și Cergy Paris Université), la conferință s-a remarcat prezența României. Printre cei care au pus în lumină patrimoniul românesc, am participat, alături de

Eugenia Petrea, elevă a Liceului „Mihail Sadoveanu” din Borca- Neamț. S-au adus în prim-plan aspecte privind dinamica patrimoniului cultural local și național contemporan.

Conferința a fost parte integrantă a unui eveniment cultural, artistic și științific mai amplu, organizat sub titlul *Festivalul culturilor tradiționale vii*. În cadrul acestui Festival s-a desfășurat și Masa rotundă: *Ipostaze ale devenirii fenomenului cultural tradițional din perspectiva migrației*.

O poveste, un costum și un cântec din Sabasa au fost prilejul unui interes deosebit, atât al românilor din diaspora, cât și al celorlalți participanți, inclusiv pentru migrația italienilor în zona Văii Bistriței.

Istoria zbuciumată de schimbări poate fi ascunsă într-o cămașă. Se poate încă analiza traseul pe care l-a avut un obiect de-a lungul vremii, printre oameni și evenimente, și de acolo să înțelegem istoria. Intrând în posesia unei ii deosebit de frumoase, am răscolit după povestea acesteia, iar rezultatul căutărilor a devenit o filă de istorie. În Munții Stânișoarei, regele Carol I a construit un drum care a schimbat traiul liniștit al muntenilor. Povestea acestui Drum al Talienilor se împletește cu o frumoasă poveste de dragoste a unui cantonier-păzitor al drumului, ce locuia la canton, și Saveta, care fuge de acasă numai în ie și catrință, să se mărite cu Gheorghiță.

Ia Savetei, minunată și astăzi, a fost motivul unor cercetări, a descoperirii unui cântec, a sporirii dragostei pentru costumul popular și frumusețea ținutului Neamțului. După ce am intrat în posesia costumului și a cântecului despre povestea tinerilor de acum 123 de ani, fiica mea. Eugenia Petrea, și-a cumpărat cobză, ca să le poată cânta povestea...

Drumul, construit între 1902 și 1904, într-o zonă care în acea vreme făcea parte din Domeniile Coroanei, la origine a avut un caracter în primul rând militar strategic și, în al doilea rând, comercial. Amenajarea drumului s-a făcut pe fondul dorinței Regelui Carol I de a realiza o legătura strategică între

Valea Moldovei și Valea Bistriței, într-o vreme în care aliniamentul graniței de nord a Regatului României din partea de vest a Moldovei, trecea la o mică distanță de viitoarea cale de circulație. De asemenea, viitorul drum

Costumul Savetei, borangic și mătase

urma să satisfacă necesitățile economice și nevoia de legături comerciale între domeniile coroanei Borca și Mălini. Fiind făcută cu participarea drumarilor italieni, șoseaua a căpătat numele popular de „Drumul Talienilor”.

După Lovitura de stat de la 23 august 1944, a fost teatrul unor lupte grele duse în porțiunea sa montană. Este menționat în literatura română de către Mihail Sadoveanu, ca element în drama romanului „Baltagul”.

Monarhia a avut un rol decisiv în ridicarea nivelului de cultură și civilizație a României. Un merit deosebit al acesteia a fost interesul pentru cunoașterea situației sociale, economice și culturale reale a țării. Carol I, în calitate de domnitor, apoi de rege, a dorit să cunoască întregul spațiu românesc, de aceea a făcut o serie de vizite prin țară. În luna august 1866, principele Carol a făcut o vizită în Moldova, unde a străbătut mai multe orașe, mănăstiri și o parte dintre Domeniile regale. Domnitorul a efectuat a doua călătorie în ținutul Neamțului în iunie 1867, vizitând Mănăstirile Agapia și Neamț.

Următoarea vizită regală a avut loc abia în 20-21 aprilie 1879, alături de principele moștenitor al Suediei, Gustav al V-lea, însoțiți de generalul Gheorghe Slăniceanu, colonelul Nicolae Dabija ș.a. În 1901 s-au aflat pe meleagurile Neamțului principele moștenitor Ferdinand și soția sa, principesa Maria. În plină perioadă de neutralitate, în august 1915, Regina Maria revine în Neamț, iar după 1916 vizitează mănăstirile și spitalele militare din zonă. În vara anului 1918, guvernul i-a propus Regelui Ferdinand I să se retragă cu întreaga familie (Regina Maria, principesele Ileana, Marioara, Elisabeta și principele Nicolae) la Bicăz, pe Valea Bistriței.

În momentul în care regele se hotăra să aducă meșterii italieni pentru a construi un drum cum nu se mai află, Saveta lui Plăcintă, fată bogată și frumoasă, se îndrăgostește de Gheorghită, un flăcău harnic, dar sărac, având doar o pereche de boi cu care lucra la pădure. Căsătoria celor doi este imposibilă, părinții fetei nici gând să îngăduie această nuntă. Fata fuge după Gheorghită și se stabilesc în vârful Stânișoarei, unde se ridică un canton. Regele îi

Casandra Vasiliu - „sursa” cântecului

binecuvântează pe tineri și le dă cantonul în grijă. Saveta a trăit o vreme și ca nevestă cu același costum de fată mare cu care fugise de acasă, neavând altul.

Când s-au „înmuia” părinții fetei, au coborât în sat, dar având o preferință pentru straiile „nemțești”. Gheorghită a fost multă vreme cantonier, iar sătenii le-au pus povestea într-un cântec aflat de mine de la mătușa Casandra Vasiliu.

Saveta, cu cei șase copii și Gheorghită, în straiie nemțești

După vizita regelui Ferdinand din 1901, se ia hotărârea construirii drumului dintre Borca și Mălini, iar regina Maria aduce în zonă mărgelă, paiete, mătase și borangic, pentru ca tinerele fete din munți să lucreze pentru casa regală costume tradiționale.

Regina Maria are deopotrivă meritul de a face cunoscut costumul românesc, dar, pe de altă parte, intervine stilistic în alcătuirea și asamblarea costumului popular.

Colo-n deal, pe Stânișoară
Gheorghită cu boii ară.
Nici nu ară, nici coboară,
Bate boii de-i omoară.

Na, Gheorghită, zece lei,
Nu mai bate boii tăi,
Nu mai bate boii tăi,
Pentru ochisorii mei!

Ochii mei sunt verzi ca iarba
Și tu bați boii degeaba...
Hai, mai bini, la pădure,
După fragi și după mure.

De dragul acestui cântec, Eugenia achiziționează o cobză și ia lecții, pentru a putea oferi lumii frumusețea unui cântec, a unei istorii, a unei embleme.

Un cântec despre dragoste, libertate, despre înaintași...

(<https://www.youtube.com/watch?v=rYvZX1Kpj28>)

Taica, știi Gheorghiță bine,
Nu mă lasă după tine.
Dar tu dă drumul la boi
Și să fugim amândoi,
Lasă boii pe pășune,
Iar noi să fugim în lume!”

Cântecul celor doi tineri fugiți de-acasă a trecut culmea Stănișoarei, povești de dragoste unde tinerii sunt opriți de la cununie de către părinți au fost multe, în toate satele. Astfel că am găsit variante ale cântecului în județul Vaslui, consemnat după anii 1960 de folcloristul Pavel Delion sau, mai târziu, în zona Botoșanilor, interpretat de Maria Petraru. Ce e important însă, că am găsit protagoniștii acestei eterne iubiri interzise, că Romeo și Julieta reprezintă un arhetip, iar pentru tinerii de astăzi este un mesaj simplu-să aibă încredere în dragostea sinceră, adevărată.

Saveta și Gheorghiță, cununați

Ileana, fata cea mai mică a Savetei, alături de colege de clasă și prietene.

*Saveta, bătrână, alături de
fiica cea mai mică- Ileana,
care are deja trei copii.*

Regina Maria în costum popular

BIBLIOGRAFIE:

CIOCHINĂ, Carmen. Cum a îndrăznit o prințesă englezoaică portul și tradițiile românești. În: *Cultu-ura. Ro* : [on-line], 2017, [accesat 10 noiembrie 2025] . Disponibil pe internet la adresa <https://cult-ura.ro/regina-maria-cum-a-îndrăgit-o-prințesă-englezoaică-portul-și-tradițiile-românești/>

SOFRONIA, Dan. Drumul strategic construit de Carol I în Munții Stânișoarei. Cum mai este denumit Drumul Talienilor. În : *Adevărul.ro* : [on-line]. 2025, [accesat 10 noiembrie 2025]. Disponibil pe internet la adresa [Drumul strategic construit de Carol I în Munții Stânișoarei. Cum mai este denumit Drumul Talienilor](#) |

Etnolog, Cristina Petrea

PUȚINĂ GRAMATICĂ

Cacofonia este adesea legată negativă chiar de unii intelectuali, invocându-se „uzul” sau faptul că nu este o greșeală gramaticală. Este adevărat, nu sunt reguli gramaticale pentru normarea cacofoniei, dar poetic poate fi supărătoare.

Ora de chimie se face LA Laborator.

Ora de chimie se face în laborator.

Sunt invitată de doamna bibliotecară LA Lansarea cărții sale.

Are loc lansarea cărții doamnei bibliotecare, care m-a invitat la eveniment.

Merg CU COlegii la spectacol.

Merg cu ai mei colegi la spectacol.

Îmi comuniCĂ CĂ pleacă în vacanță.

Îmi comunică faptul că pleacă în vacanță.

TIPUL Ăsta mă enervează îngrozitor.

Acest tip mă enervează îngrozitor.

În timPUL Acela s-a petrecut evenimentul.

În *acel timp* s-a petrecut evenimentul.

Irina Gheorghiu, clasa a XI-a C

BIBLIOGRAFIE:

BADEA, Mariana. *Studiu de manele lingvistice*. București: Editura Pentru Artă și Literatură. 2024

Bibliotecar, Despina Gheorghiu

RELIGIE

Sfântul Nectarie – ocrotitor al celor nedreptățiți

Motto: „Căci, atunci când se ridică sus oamenii de nimic, nelegiuții mișună pretutindeni” Psalmul 11,8

Sfântul Nectarie de la Eghina este unul dintre cei mai iubiți sfinți ai zilelor noastre, cunoscut ca mare făcător de minuni și apărător al celor care trec prin suferințe și nedreptăți. Viața lui nu a fost niciodată ușoară, iar tocmai încercările pe care le-a purtat cu răbdare și blândețe l-au făcut un puternic mângâietor pentru cei care se confruntă cu prigoana și defăimarea.

Născut în anul 1846 în Silivria, într-o familie modestă, tânărul Anastasie (viitorul Nectarie) a cunoscut lipsurile încă din copilărie și a învățat să se încreadă în Dumnezeu ca în singura Lui nădejde. Ca monah și apoi cleric s-a remarcat prin mare dragoste de oameni, smerenie și o credință vie, care atrăgea mulți credincioși către el.

Mai târziu, ca episcop al Pentapolei în Patriarhia Alexandriei, harul și bunătatea lui au trezit însă invidia unor ierarhi influenți. Ei au văzut în popularitatea și simplitatea sa un pericol pentru propriile poziții. A fost acuzat pe nedrept că ar urmări tronul patriarhal, au fost răspândite

calomnii despre modul său de administrare și despre viața sa morală, fără nicio dovadă, doar pentru a-i distruge reputația. Toate aceste uneltiri l-au dus la îndepărtarea din slujire, fiind expulzat și lăsat fără niciun sprijin. Nu era nici primul caz și din păcate nu era să fie nici ultimul abordat într-o astfel de manieră de-ar fi să amintim doar cazul Origen.

În loc să răspundă cu mânie la loviturile primite, Sfântul Nectarie a ales tăcerea și

smerenia. A părăsit Egiptul suferind, dar cu nădejdea în Dumnezeu. La Atena a fost pentru o vreme aproape uitat și lipsit de trai, însă și-a continuat lucrarea cu aceeași dragoste: a devenit profesor și povățuitor al viitorilor preoți, iar apoi a întemeiat Mănăstirea „Sfânta Treime” din

insula Eghina – loc de adăpost și vindecare sufletească pentru mulți oameni întristați și nedreptățiți.

Cel care fusese el însuși prigonit fără vină a devenit ocrotitorul celor prigionți, apărătorul celor calomnizați, ajutorul celor care nu sunt crezuți sau nu pot să-și apere dreptatea. În răbdarea lui s-a arătat puterea lui Dumnezeu: a transformat nedreptatea în sfințenie, iar răul primit în bine oferit tuturor. Am putea spune că este un exemplu de atitudine sfințitoare în fața nedreptăților de orice natură.

Dar, după cuvântul psalmistului David care a spus, „Domnul face dreptate celui oropsit” și „Domnul este aproape de cei zdrobiți cu inima și pe cei smeriți cu duhul îi va mântui” și în cazul Sfântului Nectarie Dumnezeu a lucrat și în anul 1961 Patriarhia Ecumenică l-a canonizat având ca zi de prăznuire 9 noiembrie. Ulterior toate celelalte biserici ortodoxe l-au recunoscut în calendarul lor, inclusiv Biserica Ortodoxă Română unde cultul său s-a răspândit foarte repede.

Trecut la Domnul în 1920, Sfântul Nectarie continuă să lucreze minunat în viețile celor care îl cheamă în ajutor. Prin rugăciunile lui, mulți primesc nu doar vindecare trupească, ci și dreptate, pace și curaj în mijlocul încercărilor.

Astăzi, el rămâne prietenul cel mai apropiat al sufletelor nedreptățite, un sfânt care nu doar cunoaște durerea prigonirii, ci și mijlocește ca lumina și dreptatea lui Hristos să triumfe în inimile noastre. Ca și în cazul tuturor sfinților creștinul ortodox nu se roagă de sfinți, ci sfinții devin împreună rugători cu noi, sunt cei care pot mijloci pentru noi înaintea lui Dumnezeu deoarece sunt numiți în Sfânta Scriptură „prietenii lui Dumnezeu” și „casnici ai lui Dumnezeu”. De aceea și principala rugăciune în cazul Sfântului Nectarie este cea din propriul Acatist:

„Sfinte Nectarie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!”.

preot, Mihai Ifrim, parohia Sabasa

INFO

Inovația în Învățământ: Provocări și Oportunități în Era Digitală

Educația a fost întotdeauna una dintre cele mai dinamice componente ale societății, evoluând odată cu progresul cultural, economic și tehnologic al omenirii. În ultimele două decenii, însă, ritmul schimbărilor a crescut exponențial, iar tehnologia digitală a devenit nu doar un instrument auxiliar, ci un factor esențial care redefinește procesul educațional în ansamblul său.

Conceptul de **inovație în învățământ** capătă, astfel, o semnificație complexă: nu mai este vorba doar despre introducerea unor tehnologii noi în clasă, ci despre o **transformare profundă a modului în care se învață, se predă și se evaluează**.

1. Tehnologia – catalizatorul unei noi paradigme educaționale

Tehnologia digitală a pătruns în școli și universități sub diverse forme: de la platforme de învățare online și aplicații educaționale interactive, până la realitate virtuală, inteligență artificială și analize bazate pe date. Aceste instrumente oferă **posibilitatea de a personaliza procesul de învățare**, de a-l face mai atractiv și mai relevant pentru generațiile actuale de elevi și studenți.

Platforme precum **Google Classroom**, **Microsoft Teams for Education** sau **Moodle** au permis crearea unor spații virtuale de colaborare între elevi și profesori, indiferent de distanță. În același timp, aplicații precum **Kahoot!**, **Quizizz** sau **Nearpod** transformă procesul de evaluare într-o experiență interactivă, bazată pe feedback imediat.

Mai mult, inteligența artificială oferă deja soluții de **învățare adaptivă**, prin care algoritmi analizează progresul fiecărui elev și propun conținut personalizat. Această abordare permite o educație diferențiată, adaptată ritmului, stilului de învățare și nivelului de cunoștințe al fiecărui individ – un ideal greu de atins în sistemul tradițional.

2. Provocările erei digitale în educație

Cu toate avantajele evidente, inovația aduce și numeroase **provocări**, atât pentru elevi și profesori, cât și pentru instituțiile de învățământ.

a. Inegalitatea accesului la tehnologie

Una dintre cele mai mari probleme o reprezintă **diviziunea digitală**. În timp ce unii elevi beneficiază de laptopuri performante și conexiuni rapide la internet, alții nu au nici măcar un dispozitiv propriu. Această discrepanță accentuează inegalitățile sociale și educaționale, riscând să transforme digitalizarea într-un privilegiu, nu într-un drept.

b. Suprasolicitarea informațională și superficialitatea

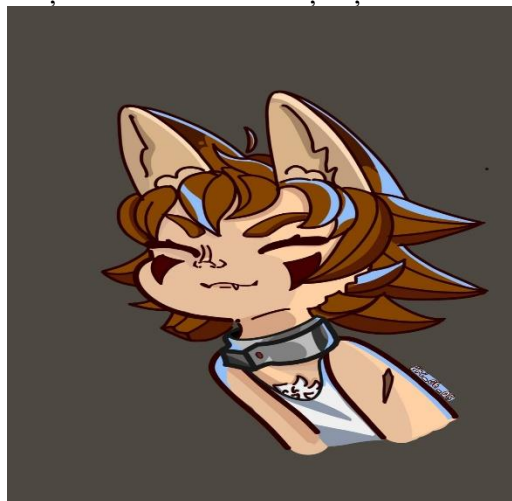
Internetul oferă o abundență de resurse, dar și un risc major: **supraîncărcarea informațională**. Elevii sunt bombardați zilnic cu cantități uriașe de conținut, dintre care o mare parte este nefiltrată sau nesigură. În lipsa gândirii critice, tehnologia poate conduce la **superficialitate**, în detrimentul reflecției și al înțelegerii profunde.

c. Adaptarea cadrelor didactice

Profesorii sunt chemați să se transforme din „transmițători de informație” în **facilitatori ai învățării**. Aceasta presupune nu doar utilizarea tehnologiei, ci și înțelegerea potențialului ei pedagogic. Din păcate, mulți dascăli se confruntă cu **lipsa formării digitale** și cu dificultăți în integrarea noilor instrumente în curriculum.

d. Dependența de mediul online

Un alt risc este **dependența excesivă de ecrane**. Atât elevii, cât și profesorii pot ajunge să petreacă un timp îndelungat în fața dispozitivelor, ceea ce afectează sănătatea fizică, concentrarea și relațiile interumane. Relația autentică dintre profesor și elev, bazată pe empatie și comunicare directă, riscă să se piardă dacă tehnologia devine scop în sine.

Irina Gheorghiu, clasa a XI-a C

3. Oportunități pentru un sistem educațional modern și eficient

Deși provocările sunt reale, **o utilizare inteligentă și echilibrată a tehnologiei** poate aduce beneficii majore.

a. Învățarea personalizată

Una dintre cele mai mari oportunități o reprezintă **personalizarea educației**. Cu ajutorul platformelor digitale, profesorii pot urmări progresul fiecărui elev, pot identifica punctele slabe și pot oferi resurse suplimentare adaptate nevoilor individuale. Astfel, învățarea devine un proces activ și responsabil, nu o simplă acumulare pasivă de informații.

b. Accesul global la cunoaștere

Internetul a eliminat barierele geografice, oferind acces la cursuri, biblioteci digitale, conferințe și cercetări din întreaga lume. Un elev dintr-un sat din România poate participa la un curs online susținut de un profesor de la Harvard sau Cambridge. Această **democratizare a educației** deschide perspective extraordinare pentru formarea generațiilor viitoare.

c. Colaborarea și învățarea prin proiecte

Tehnologia permite **colaborarea în timp real** între elevi din diferite școli, orașe sau țări. Prin platforme colaborative, tinerii pot lucra împreună la proiecte interdisciplinare, pot dezvolta competențe sociale, lingvistice și interculturale. Aceste abilități sunt esențiale într-o lume globalizată și interconectată.

d. Evaluarea automatizată și feedbackul imediat

Instrumentele digitale pot oferi feedback instantaneu asupra răspunsurilor elevilor, ajutându-i să își corecteze greșelile pe loc. În plus, profesorii pot analiza datele colectate pentru a îmbunătăți strategiile de predare. Evaluarea devine astfel un **proces continuu de învățare**, nu o simplă notare.

4. Profesorul – arhitectul educației digitale

În contextul actual, profesorul rămâne elementul central al educației. Nicio tehnologie, oricât de avansată, nu poate înlocui **rolul uman al dascălului** – acela de a inspira, de a motiva și de a ghida elevul.

Într-un sistem modern, profesorul devine **arhitectul procesului de învățare**, capabil să combine metodele tradiționale cu cele inovative. El nu mai deține monopolul cunoașterii, ci ajută elevii să o descopere, să o analizeze și să o valorifice critic. Mai mult, profesorul trebuie să cultive **competențele digitale, gândirea critică, empatia și responsabilitatea socială**, formând elevi capabili să se adapteze unei lumi aflate în continuă transformare.

Pentru aceasta, este nevoie de **programe coerente de formare continuă** și de **sprijin instituțional**. Inovația reală nu se poate construi doar prin tehnologie, ci prin investiții în oameni – profesori motivați, bine pregătiți și respectați.

5. Viitorul educației – între uman și digital

Privind spre viitor, devine evident că educația se va desfășura într-un echilibru între **dimensiunea umană și cea tehnologică**. Instrumentele digitale vor continua să se dezvolte – realitatea augmentată, clasele virtuale, inteligența artificială și analiza big data vor deveni tot mai prezente.

Însă cheia succesului va fi **capacitatea de a păstra esența umană a învățării**. Empatia, gândirea critică, colaborarea și creativitatea nu pot fi automatizate.

Un sistem educațional inovator nu este cel cu cele mai multe table inteligente sau aplicații sofisticate, ci acela care reușește să folosească tehnologia **ca pe un instrument pentru dezvoltarea potențialului uman**, nu ca pe un scop în sine.

6. Concluzie

Inovația în învățământ, în era digitală, nu înseamnă doar introducerea tehnologiei în clasă, ci o **schimbare de paradigmă**: trecerea de la predarea rigidă, uniformă, la o educație personalizată, interactivă și conectată la realitățile lumii moderne.

Provocările sunt numeroase – de la inegalitățile de acces, până la formarea profesorilor și gestionarea impactului social al tehnologiei. Însă oportunitățile sunt și mai mari: un sistem educațional mai flexibil, mai incluziv și mai adaptat viitorului.

Adevărata inovație va fi atinsă în momentul în care **tehnologia și umanitatea vor colabora**, nu se vor exclude reciproc. Educația viitorului nu va fi nici doar digitală, nici doar tradițională, ci **profund umană, sprijinită de tehnologie** – un parteneriat menit să formeze oameni liberi, responsabili și capabili să creeze o lume mai bună.

BIBLIOGRAFIE:

1. Fullan, M. (2013). *The New Pedagogy: Students and Teachers as Learning Partners*. Pearson Education.
2. Anderson, T., & Dron, J. (2011). “Three generations of distance education pedagogy.” *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 12(3), 80–97.
3. Bates, T. (2019). *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*. BCcampus Open Textbook.
4. OECD (2021). *The State of School Education: One Year into the COVID Pandemic*. OECD Publishing, Paris.
5. UNESCO (2022). *Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education*. Paris: UNESCO.
6. Prensky, M. (2001). “Digital Natives, Digital Immigrants.” *On the Horizon*, 9(5), 1–6.
7. European Commission (2020). *Digital Education Action Plan (2021–2027): Resetting Education and Training for the Digital Age*.
8. Redecker, C. (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu*. Publications Office of the European Union.
9. Tapscott, D. (2009). *Grown Up Digital: How the Net Generation is Changing Your World*. McGraw-Hill.
10. World Economic Forum (2023). *Future of Jobs Report*. Geneva: WEF.

Profesor pentru învăț. primar, Nicușor Bondar

PSIHOLOGIE

Sindromul Burnout ...

Burnout-ul este definit ca o stare de epuizare intensă **fizică, mentală și emoțională** cauzată de stresul prelungit și de cerințele excesive la locul de muncă sau în viața personală. Spre deosebire de oboseala temporară, burnout-ul se manifestă printr-o incapacitate de a face față provocărilor de zi cu zi, afectează în mod semnificativ sănătatea psihică și fizică și **poate avea un impact semnificativ asupra calității vieții și performanței la locul de muncă.**

Simptomele sale sunt adesea suprapuse cu alte tulburări, cum ar fi depresia sau tulburările de anxietate, iar stresul cronic și epuizarea sunt factori determinanți pentru burnout, deci **cauzele sindromului** sunt: volumul excesiv de muncă prin suprasolicitare constantă, cerințe prea mari și sarcini care depășesc capacitatea unei persoane de a le gestiona, lipsa resurselor necesare pentru a îndeplini aceste sarcini agravează situația, contribuind la senzația de neputință și la pierderea motivației, lipsa controlului asupra deciziilor și modului în care îți îndeplinești sarcinile poate contribui major la apariția burnout-ului. Dacă persoanele simt că nu au libertate de acțiune sau că

nu își pot influența mediul de lucru, acesta generează frustrări, amplificând stresul și epuizarea. Lipsa recunoașterii și a recompenselor pe măsura muncii depuse, atunci când succesul și dedicarea nu sunt apreciate, se pierde motivația și entuziasmul, ceea ce contribuie la scăderea satisfacției profesionale și la apariția burnout-ului. Ambiția, competitivitatea și nevoia constantă de realizare pot favoriza apariția burnout-ului, deoarece tind să implice persoana în activități intense, dar timpul alocat muncii nu trebuie să depășească cu mult timpul destinat vieții personale.

Cum se manifestă burnout-ului? O manifestare cheie este senzația de epuizare constantă, atât din punct de vedere fizic, cât și emoțional. Aceasta se traduce prin lipsa de energie, dificultatea de a face față sarcinilor zilnice și sentimentul că orice activitate devine copleșitoare.

Persoanele care suferă de burnout dezvoltă deseori o atitudine negativă sau cinică față de muncă, își pierde motivația, devenind detașate și critice față de colegi sau organizație. Scăderea performanței și a productivității, afectează în mod direct capacitatea de a lucra eficient, apar dificultăți de concentrare, iau decizii mai greu și nu reușesc să își îndeplinească sarcinile cu aceeași eficiență ca înainte. Productivitatea scade semnificativ, iar erorile sunt mai frecvente.

Patricia Cimpoeșu, clasa a X-a C

Apar probleme de sănătate fizică, simptomele frecvente sunt dureri de cap, tulburări digestive, insomnie și un sistem imunitar slăbit, hipertensiunea arterială sau bolile cardiovasculare. O altă manifestare a burnout-ului este lipsa de implicare emoțională în activitățile zilnice, persoana afectată simte o detașare față de cei din jur, devine apatică și își pierde interesul față de relațiile profesionale și personale.

Burnoutul se dezvoltă și evoluează în stadii: entuziasmul inițial, primul stadiu, manifestat prin motivație și entuziasm față de muncă, se implică cu pasiune, asumându-și sarcini suplimentare și depășind orele de muncă. Pe măsură ce sarcinile și presiunile cresc, entuziasmul inițial începe să scadă, iar epuizarea devine mai vizibilă. Al doilea stadiu este frustrarea și apatia, când burnout-ul devine mai evident, adică persoana începe să dezvolte o atitudine negativă față de muncă, devine cinică și își pierde complet motivația, sarcinile de zi cu zi par greu de realizat, conflicte cu colegii sau evitarea responsabilităților. A treia etapă, epuizarea completă, atât din punct de vedere fizic, cât și emoțional. Capacitatea de a face față stresului este minimă, iar simptomele burnout-ului devin cronice. În acest stadiu, persoana poate dezvolta tulburări de sănătate mentală, precum depresia, și poate necesita intervenție medicală sau psihologică.

Cum se poate trata? Prin terapii cognitiv-comportamentale și psihoterapie pentru explorarea cauzelor emoționale ale burnout-ului și la dezvoltarea unor strategii de gestionare a epuizării emoționale. Sprijinul emoțional și social din partea familie, prietenilor, este esențial, modificarea mediului de lucru și nu în ultimul rând medicația, în cazurile severe, când este asociat cu depresie sau anxietate.

Sfaturi pentru a preveni burnout-ul: stabilirea limitelor clare între muncă și viața personală, acordând suficient timp pentru relaxare și hobby-uri, gestionarea eficientă a timpului și sarcinilor prin prioritizarea sarcinilor zilnice și prevenirea acumulării tensiunii emoționale. Timp de calitate petrecut cu familia și prietenii, sprijin emoțional pentru a gestiona mai bine stresul și prevenirea epuizării emoționale și un stil de viață sănătos, care include o dietă echilibrată, exerciții fizice regulate și un somn adecvat, poate reduce riscul de burnout. Sănătatea fizică este strâns legată de cea emoțională, iar îngrijirea corpului contribuie la reziliența în fața stresului.

Chiar dacă nu este o boală cronică, sindromul epuizării profesionale poate provoca modificări la nivel cerebral, reduce productivitatea și elimină energia, scade calitatea vieții, provoacă modificări pe termen lung ale organismului și poate afecta starea de bine a celor din jur.

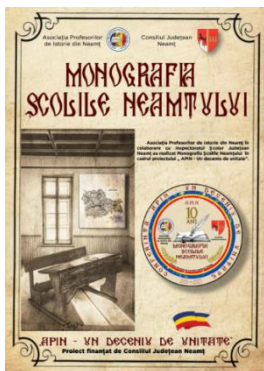
BIBLIOGRAFIE:

DALL, Imogen. *Bournout, ghid de supraviețuire*. București : Editura Curtea veche, 2022

Profesor-psiholog, Mirela Loghin

DASCĂLI DE ALTĂDATĂ

Lansarea volumului „Monografia Școlile Neamțului”

Lansarea cărții digitale „**Monografia Școlile Neamțului**” s-a realizat în cadrul Conferinței APIN cu prilejul sărbătoririi a 10 ani de la înființarea Asociației Profesorilor de Istorie din Neamț – „APIN – Un deceniu de unitate”. Manifestarea a avut ca gazde pe dna prof. Elena Preda, inițiatoarea proiectului, președinta de onoare a A.P.I.N. și prof. Cristiana Șoimaru, președinta A.P.I.N.

În salonul de la Grand Hotel Ceahlău s-au reunit, la 9 octombrie 2025, profesori de istorie, directori de școli, învățători, profesori de alte specializări, o parte din colectivele de autori ai primului volum, liceul nostru fiind reprezentat de doamnele prof. pentru învăț. primar, Gladiola Bondar și Nicoleta Ciubotă.

Au luat cuvântul: prof. Elena Preda, dl Daniel-Vasilică Harpa - președintele Consiliului Județean Neamț, prof. Ionuț-Liviu Ciocoiu - insp. școlar general, prof. Cristiana Șoimaru, prof. Ana Socea - insp. șc. general adjunct, prof. Liviu Rusu -Asociația Învățătorilor Neamț, prof. Elena Laiu - director C.C.D. Neamț, prof. Mihai Giosan – insp. școlar, Vasile Vânaș - șeful Cercului Militar Piatra-Neamț, Raluca Naclad - secretar literar al Teatrului Tineretului din Piatra-Neamț, Inge Olaru, fostă membră a Gărzii de Onoare a Curții Domnești (formată din elevi) și tatăl său, dl Olaru, colaborator al Complexului Muzeal, făuritor de vârfuri de săgeți și matrițe pentru realizarea de copii după monedele vechi, prof. Daniela Mătăsaru, alți colaboratori ai A.P.I.N.

Dna prof. de istorie Cristiana Șoimaru a prezentat activitatea A.P.I.N. de pe parcursul a zece ani: anual s-a desfășurat cel puțin un proiect în care au fost implicați profesori și elevi, s-a publicat vol. „Identitate nemțeană” (2015), a fost organizată școala de vară a profesorilor de istorie din România la Agapia (2016), a apărut vol. „Neamțul în războiul de întregire națională” (2017), s-a organizat Centenarul României Mari - festival cu trei secțiuni: folk patriotic, muzică corală, muzică populară și concursul „Mesaje pentru viitor” – eseuri, desen, pictură, film (2018); a fost publicat vol. „Monografia județului Neamț” de către prof. de istorie și geografie (2019), iar în cadrul Simpozionului național a apărut și cartea „Incursiune în istoria învățământului din România” (2020). Din 2021 a luat ființă Garda de onoare a Curții Domnești (formată din elevi) și

Prof. Cristiana Șoimaru

s-a desfășurat o bogată activitate publicistică împreună cu partenerii, Complexul Muzeal Neamț, Cercul Militar ș.a.

Prof. univ. dr. Adrian Cioroianu

Un moment aparte l-a constituit conferința susținută de către dl prof. univ. dr. Adrian Cioroianu de la Facultatea de Istorie a Universității București.

Dumnealui a vorbit despre importanța monografiilor realizate de către cadrele didactice și despre progresul fenomenal în științe, despre prăpastia care se naște între vastitatea cunoștințelor noastre și lipsa dorinței unor oameni de a se apropia de cunoaștere, despre premiul Nobel la chimie pentru super-buretele, entitate-metalo-organică, despre cum își imagina dumnealui, când era elev în clasa a IV-a, că va fi în anul 2000 și desena trotuarele unui oraș sub formă de scări rulante și rachete, în comparație cu ziua de astăzi, când nu mai există certitudini și sunt copii care nu merg la școală,

abandonează școala, sunt analfabeți.

Dumnealui a concluzionat că există o mare diferență între elitele țării, din care fac parte și profesorii, și oamenii care sunt mai puțin educați, care nu doresc să se apropie de învățatură și cunoaștere și să o înțeleagă.

„**Monografia Școlile Neamțului**” se află la început de drum, Cartea I cuprinzând pagini din istoricul a 67 de școli, colegii și licee nemțene la care și-au adus contribuția peste 233 de autori, învățători și profesori.

La istoricul Liceului „Mihail Sadoveanu” Borca, aflat în acest volum, și-au adus contribuția profesorii: Alupei Lenuța (istorie), Calu Anișoara (istorie), Budăi Alina (limba română), Bondar Gladiola (prof. învă. primar), Ciubotă Nicoleta (prof. învă. primar), Cuțuhan Elena (lb. română), Bostan Ionela (lb. română), Carază Ecaterina (lb. română), Candrea Teodora (lb. română), Mihai Vasilica (lb. română), Rusu Constantin (prof. învă. primar), Popescu Maricica (prof. învă. preșcolar), Grămadă Anișoara (prof. învă. preșcolar), Petrea Cristina (prof. învă. primar), Burlancea Anișoara (prof. învă. primar), Carază Claudia (prof. învă. primar), Bondar Nicușor (prof. învă. primar).

Evident că, alături de profesori, chiar dacă nu au fost nominalizați în carte, s-au aflat conducerea liceului și aparatul didactic auxiliar și administrativ, dumnealor punând la dispoziția profesorilor diferite documente, au dat acces la arhiva școlii sau au răspuns la numeroase întrebări.

Proiectul a început în anul școlar 2021-2022, iar acum, în octombrie 2025, a apărut primul volum – Cartea I cu sprijinul Consiliului Județean Neamț și A.P.I.N.

Conferința de la Piatra-Neamț s-a încheiat cu prezentarea filmului „Tataia”, film realizat de către un grup de elevi de la Colegiul Național „Petru Rareș”, coordonați de către dna prof. Dorina Luminița Drexler. Filmul a fost despre Calistrat Hogaș, scenariul fiind scris pe baza memoriilor Sidoniei Hogaș, fiica scriitorului.

Prof. inv. primar, Gladiola Bondar

CENACLU

Legenda lui Bloody Mary

Cu mult timp în urmă, într-o țară îndepărtată trăia o femeie tânără pe nume Mary, care ducea o viață liniștită alături de fiul ei. Într-o zi, viața ei a luat o întorsătură neașteptată deoarece fusese implicată într-un accident de mașină și fiul ei a murit.

Mary a supraviețuit, dar fața acvesteia era plină de cicatrici și zgârâituri adânci.

Părinții ei, după ce a fost externată din spital, au avut grijă de ea până și-a revenit.. Ca să nu-și vadă rănilor de pe față, părinții lui Mary au ascuns toate oglinzile din casă, dar una a fost omisă. Când Mary a găsit oglinda și-a dat jos bandajele de pe față, s-a uitat la acestea și a murit.

Legenda spune că cei care îi spun numele de trei ori sau de treisprezece ori la miezul nopții în fața unei oglinzi, pentru că a murit uitându-se întruna, va apărea și îți va bloca sufletul în oglindă sau în alte cazuri, îți va arăta ce îți prezice viitorul în oglindă, fiind spionată de o siluetă neagră din umbră.

P.S. să nu încercați așa ceva acasă!

Ilinca Țupu, clasa XI-a C

Bucuriile toamnei

Vânt și frunze plutitoare,
Ploi, coroane arămii,
Roade multe pe ogoare,
Cuiburile mici, pustii,
Jazz ce sună în surdină,
Sunet de copii zglobii,
Muncitorii din grădină,
Bucurii sunt mii și mii.

Abigail Buzdugan, clasa XI-a C

SĂNĂTATEA ÎNAINTE DE TOATE

Ce pericole ascund vitaminele

Excesul de capsule cu ulei de pește fragilizează oasele!

Oamenii preocupați de starea de bine, care recurg la administrarea de vitamine fără sfatul medicului, fac mai degrabă risipă de bani decât să-și îmbunătățească starea de sănătate, relevă un studiu publicat în ediția on-line a Daily Mail.

Pastilele de multivitamine care se găsesc de vânzare în farmacii sau în magazinele de produse alimentare pot fi chiar periculoase atunci când persoanele care le iau nu au probleme medicale.

Spre exemplu, spun cercetătorii, persoanele care iau capsule cu ulei de pește, precum și multivitamine, riscă după mai mulți ani să își fragilizeze oasele, deoarece consumă prea multă vitamina A.

„Oamenii interesați de sănătatea lor nu ar trebui să ia suplimente vitaminice de orice fel fără consultarea medicului de familie sau a altui specialist”, afirmă prof. dr. Brian Ratcliffe, de la Universitatea Robert Gordon din Aberdeen. Alimentele de origine animală (ficatul, laptele, untul, gălbenușul de ou) sunt cele mai bogate în vitamina A.

Medicul, un fost consilier al Agenției de produse alimentare, nu este primul care își exprimă îngrijorarea cu privire la comprimatele de vitamine. Anul trecut, o analiză americană atenționa că excesul de vitaminele A și E poate scurta viața, și nicidecum nu o poate prelungi, așa cum se

credea până acum. Alte studii referitoare la administrarea celor două vitamine fără indicația medicului subliniau faptul că aceste comprimate pot prezenta risc de cancer.

„Chiar și doze relativ mici de vitamina A pot fi toxice”, a mai declarat profesorul Ratcliffe. Prea multă vitamina A poate provoca greață și dureri de cap pe termen scurt, dar poate crește și riscul de osteoporoză odată cu trecerea timpului. Cele mai bogate în vitamine A sunt, însă, capsulele cu ulei de pește. Vitamina E se găsește în uleiuri vegetale, fructe oleaginoase (nuci, alune), avocado, germenii de grâu, cereale și pâine integrală.

Pe de altă parte, dozele mari de vitamina C nu sunt dăunătoare, pentru că, spun specialiștii, doar până la trei sferturi din cantitatea luată trece direct prin corp. Dozele mici însă au foarte puține beneficii. Un studiu recent a arătat că tabletele de vitamina C luate de milioane de oameni pentru a trata răceli aveau un efect redus la înlăturarea simptomelor specifice afecțiunii, precum curgerea nasului, și nu scurtau foarte mult durata virozelor.

„Putem avea un aport suficient de vitamina C din dieta noastră (atunci când este echilibrată), dar, la nevoie, putem s-o obținem printr-un consum de alimente sănătoase”, spune medicul Ratcliffe.

Surse de vitamine C sunt, în special, citricele (kiwi, lămâi, portocale), pepenele, varza, broccoli, ardeiul gras, frunzele de spanac, roșiile.

Cu toate acestea, spun cercetătorii, unele persoane, precum cele în vârstă sau femeile însărcinate, pot beneficia de suplimente specifice de vitamina D. Aceasta se întâlnește în peștele gras (macrou, sardine), gălbenuș de ou, lapte.

Potrivit specialiștilor, motivul pentru care oamenii apelează la suplimentele de vitamine este acela că trei sferturi dintre adulți nu reușesc să mănânce cinci porții de fructe și legume pe zi și consideră că tabletele sunt singura sursă de unde pot să-și ia vitaminele și mineralele esențiale.

Anul trecut, în România, o companie producătoare de suplimente a vândut vitamina C în valoare de 1,3 milioane de euro.

Farmacist-toxicolog, Dumitru Nastasă

TRADIȚII

Festivalul de gastronomie și folclor „Coborâtul oilor”

Într-o atmosferă caldă și plină de viață, la începutul lunii octombrie comunitatea noastră a celebrat cea de-a treia ediție a Festivalului de Gastronomie și Folclor „Coborâtul Oilor”, un eveniment devenit deja tradiție și simbol al zonei noastre. La buna desfășurare a evenimentului au contribuit Asociațiile Crescătorilor de Animale, Consiliul Local și Primăria Borca, Asociația GAL Ceahlău, precum și Asociația Culturală „Iz voarele Borcutului”. Implicarea lor a făcut posibilă pregătirea unei ediții armonioase, plină de bucurie pentru toți participanții.

Coborâtul oilor marchează în mod tradițional revenirea turmelor de la munte la sfârșitul sezonului de pășunat – un moment important pentru crescători, deoarece încheie munca grea de

peste vară și aduce comunitatea împreună într-o sărbătoare a roadelor, a hărniciei și a legăturii dintre om și natură.

La festival, producătorii locali și crescătorii de animale și-au prezentat cu mândrie roadele: brânzeturi proaspete, preparate tradiționale cu miros îmbietor, produse realizate manual, toate purtând amprenta autenticității. Târgul a fost un adevărat spectacol al gusturilor și al tradițiilor, în care vizitatorii au putut descoperi, simți și savura esența vieții de la sat.

Scena festivalului s-a umplut de culoare odată cu evoluțiile ansamblurilor vocale și coregrafice. Cântecul plin de voieșie și dansurile populare au creat o atmosferă vibrantă, iar muzica autentică a răsunat peste întreaga vale, îmbrățișând publicul într-o stare de bucurie comună. Pentru noi, membrii ansamblului „Izvoarele Borcutului”, participarea la festival a fost o adevărată bucurie. Am dansat cu emoție și mândrie, împărtășind cu publicul rezultatul repetițiilor și al pasiunii noastre. Ne-am bucurat să

vedem chipurile celor dragi în public, să simțim aplauzele lor și să le oferim o parte din sufletul nostru prin fiecare pas, fiecare strigare și fiecare melodie.

Odată cu momentul artistic, ne-am bucurat de atmosfera generală: am gustat din bucatele pregătite, am stat la povești, ne-am fotografiat și am trăit clipe care surprind elemente esențiale—simplitatea, frumusețea și sentimentul cald de apartenență.

Pe lângă manifestările musicale și gastronomice, evenimentul s-a bucurat și de o latură solidară. Fondurile strânse au fost direcționate către o familie din comunitate, Ediția a III-a a Festivalului „Coborâtul Oilor” nu a fost doar o sărbătoare, ci un omagiu adus tradiției, comunității și identității noastre. A fost o reamintire că folclorul, gastronomia și valorile locale merită păstrate și duse mai departe, pentru că ele sunt sufletul locului în care trăim.

Marta Budăi, clasa a IX-a A

PLEDOARIE PENTRU LECTURĂ

Poveștile de sub pietre-„Povestitri din Bellu” de Cristiana Trică

De mică am avut o curiozitate ciudată, să merg prin cimitire și să descopăr puțin din personalitatea celui care era îngropat acolo. Fie citind epitaful, fie uitându-mă lung la fotografia celui decedat. Când am fost elevă la un liceu respectat din Piatra-Neamț, mergeam în cimitirul Eternitatea și în Cimitirul Eroilor, petrecându-mi minute bune descoperind mici istorii din viața fiecăruia. Iar bucuria era și mai mare dacă erau lumânări sau candelă neaprinse pe care eu cu bucurie le aprindeam.

Volumele la care m-am oprit astăzi mi-au venit ca „mingea la fileu”, doar că mi-am imaginat că am fost pe aleile Cimitirului Bellu și nu fizic. Plimbarea imaginară s-a datorat scriitoarei Cristiana Trică, cea care cu multă muncă și documentare a scris aceste două cărți.

Chiar de la prima pagină cartea m-a cucerit, autoarea răspunzând la întrebarea „Pentru ce Povești din Bellu”. Și argumentele sunt multe... Cele două volume nu sunt o simplă listă de epitafuri, se pleacă de la un nume gravat pe piatră și se caută firul care leagă acea inscripție de un destin: familie, meserie, întâmplări istorice, ziare vechi, arhive. Povestirile alternează între

portret intim și mic reportaj istoric; unele sunt concentrate pe un moment decisiv din existența personajului, altele schițează traseul unei familii sau consemnează episoade de epocă. Tonul e adesea blând, empatic, fără senzaționalism: intenția pare a fi recuperarea demnității și a urmelor pe care le lăsăm în lume.

Istoria familiei Bellu (Bello/Bellio), cavoul familiei Cantacuzino realizat de celebrul Ion Mincu (acesta realizând și cavourile familiilor Ghica și Gheorghieff), cavoul și istoria familiei Dalles, al familiei Izvoranu, Poroineanu, Frații Assan, Bragadiru, Cazzavillan, Ciulley, Gheorghieff și Simu. Le-am enumerate pe cele care m-au impresionat în mod deosebit, cele două volume fiind descrise mai multe familii cu poveștile lor de supravețuire, iubiri, neterminate sau destine frânte de epoci tulburi. Cristiana Trică pornește de la astfel de urme mărunte și croiește portrete care recuperează nu doar biografii, ci și mutări de regim sau rupturi de familie. În volumele *Povesti din Bellu (I-II)* cimitirul devine o hartă a memoriei urbane și o colecție de mici istorii care spun despre București mai mult decât multe texte oficiale.

Cu siguranță cei pe care i-am menționat făceau parte din elita Bucureștiului de odinioară. Opulența era vizibilă, dar și generozitatea lor și mai ales bunul gust. Se investea foarte mult în ceea ce se credea durabil și existau și foarte multe acte de caritate. Păcat că în domeniul sănătății medicina încă nu evoluase, familiile aveau foarte mulți copii, dar mureau la vârste fragede, de aceasta sunt așa multe povești de familie tragice. Însă viața culturală era la loc de cinste, tinerii erau încurajați să studieze la școli de elită din Europa, erau acele întâlniri în care se citea poezie și proză scurtă, iar la balurile organizate frecvent muzica era de cea mai bună calitate. În existența acestor mari familii se construiesc școli, biserici, cămine-internat, mici spitale, muzee (Muzeul Sima, demolat din ordinul lui Gheorghe Gheorghiu-Dej,), teatre, Teatrul Nottara contruit de Ciuley -tatăl pentru fiul său, celebrul regizor Liviu Ciuley-tatăl avea în plan să construiască două teatre, celălalt pentru fiica lui Ana Ciulei foarte talentată, dar care a murit în urma unei nașteri, Palatului CFR sau sediului nou al Băncii Naționale a României, Palatul Cantacuzino devenit Muzeul „George Enescu”, Salla Dalles, Palatul Camerei de Comerț din București, Casa Oamenilor de Știință, Palatul Bragadiru și fabrica de bere, tipografii și ziarul „Universul”, primele mori mecanice. Unii tineri căsătoriți primeau lemn pentru a-și ridica case, vacă cu lapte, oi, porci și uneori pruncii erau creștinați.

Două citate m-au mișcat profund, cel adresat lui Cazzavillan, părintele ziarului „Universul”-„*El a murit, dar faptele rămân*, și cel de-al doilea „*Nu numai pentru noi, dar și pentru alții*”, aici lăsându-vă pe voi, dragi cititori, să aflați la cine și ce se referă...

Vă invit să descoperiți puțin din acest muzeu în aer liber care se numește Cimitirul Bellu, un muzeu de arhitectură și istorie națională.

Bibliotecar, Despina Gheorghiu

SONDAJ DE OPINIE

Un sondaj despre gusturi, influențe și trenduri

La sondaj au participat 19 elevi de 16 ani. Fiind cei mai tineri dintre liceeni, am vrut să știm ce preocupări și pasiuni au. La vârsta lor, nu știu exact ce vor de la viață, dar consideră că dețin multe informații, dobândite on line. Acum se formează personalitatea, gusturile, perspectivele. Iată și întrebările la care au răspuns:

1. Ce artist /mem / podcast te reprezintă cel mai bine acum?

R.: Fain și simplu cu Mihai Morar; părintele Pimen Vlad; Stray Kids (trupă pop); Minți criminale (serial american); Dan Negru ; BUG Mafia; Oscar 2 răspunsuri (rapper român); Olivia Rodrigo (cântăreață americană pop, rock și punk; Neli Thogod (rapper), MGL (rapper român); Krovostok (grup hip-pop) ; Drake (rapper canadian), Yeat (rapper american); BAZOOKA (trupă românească rapp); Codrin Bradea (jucător și you toubler); The Motans (cântăreș pop), Dani Mocanu 3 răspunsuri (manelist).

2. Ce serial/ film este „must watch” pentru generația voastră?

R.: Conny and Georgia (dramă, comedie); Damsel (film american dark fantasy); Dexter -2 răspunsuri; Singur acasă-2 răspunsuri; From the Start (sanfey); Avengers (film cu supereroi); The Notebook (film american de dragoste); Cobra kai (serial arte marțiale); Death Note (thriller); Invicible și Breaking Bad (seriale animate cu supereroi); The Conjuring (film de groază); Bleach (acțiune, puteri supranaturale, comedie); The Walking Dead (invazia zombilor); Breaking Bad -4 răspunsuri (serial).

3. Ce aplicație ți-ar fi imposibil să o ștergi din telefon?

R.:12 elevi nu ar șterge Instagramul, unul Tik-Tok, unul Whats App, unul jocul Free Fire, doi pariurile sportive de pe Superbet, unul Alarma.

4. Cine crezi că influențează cel mai mult generația Z: influencerii, artiștii sau colegii /

R.: 12 elevii au spus că sunt influențați de influenceri, 4 elevi sunt influențați de colegi, unul de artiști, unul de rapperul american Kanie West, unul a spus că trendurile și meme-urile de proastă calitate îi influențează pe mulți.

5. Tik-Tok e mai mult distracție sau sursă de idei bune?

R.:13 elevi consideră Tik-Tok-ul o distracție, unul spune că depinde de videoclipurile care îi apar, doi spun că ambele, unul găsește sursă de idei și unul spune că acolo găsește de toate pentru toți.

Noi credem că opțiunile colegilor noștri vor progresa odată cu maturizarea lor, cu întrebările și răspunsurile pe care le vor căuta. Adolescența este plină de frământări. În cei patru ani de liceu vor fi impactați atât intelectual, cât și spiritual de prezența celor cu care vor petrece acest timp. Vor afla lucruri noi și-și vor crea propria lume. Să spunem că nu ne plac preocupările

voastre. Dani Mocanu, ca să dăm numai un exemplu, nu este un model demn de urmat, nu este un reper cultural. Veți găsi alternative la preocupările voastre, motive de validare și stimă de sine. Patrimoniul cultural, cutumele sociale, reperele de identitate nu stau pe Instagram. Peste patru ani, răspunsurile la acest sondaj vor fi cu totul altele, mai pline de miez și de înțelepciune.

Membrii Clubului de jurnalism

NOI, DESPRE NOI

Între temple și zgârie-nori

Când am ajuns pentru prima dată în Tokyo, lumea era cu totul schimbată. Curățenie pe stradă, respect din partea localnicilor, lumea era grăbită, cu toate că era noapte, străzile erau luminate de sute de ecrane. Pentru mine, ca sportiv de performanță, experiența a fost una fascinantă, mai mult decât o călătorie, a fost o lecție de disciplină, respect și ambiție dăruită chiar de maiestrii acestei calități.

Probabil că fără antrenorul meu, Petrescu Sebastian, și totodată fără sprijinul financiar cât și moral al părinților mei, nu aș fi reușit să ajung tocmai în inima Japoniei.

Chiar dacă am reușit să aduc premii frumoase acasă, simt că mai am multe de învățat, iar acest campionat mi-a arătat că se poate, că niște copii, veniți dintr-un mediu rural, sunt capabili de lucruri mărețe. Sportivii lor sunt foarte bine antrenați, disciplina și respectul nu lipsește din viața lor. Cu toate că am învins niște sportivi puternici, aceștia nu m-au sfidat, nu m-au privit superior, ci au venit să îmi strângă mâna și să mă felicite, în acel moment, simțind unul dintre cele mai frumoase sentimente.

Trecând peste competiție, revin la o calitate a țării, aceea fiind curățenia. Coșurile de gunoi nu sunt puse prea multe în zonele publice, dar cu toate astea, oamenii își strâng ambalajele până

la destinație. Fumatul se face doar în cabine speciale, neexistând resturi de la țigări, străzile și pietonalele sunt curățate zilnic, iar praful nu prea există. Toate acestea duc la o curățenie remarcabilă, care forțează fiecare persoană să fie mai ordonată. Toate mașinile sunt curate și lustruite, indiferent de „vârsta” lor.

Tehnologia este punctul lor forte, și pot spune că trăiesc cu ani buni în fața noastră, având multe dispozitive folositoare. De exemplu, tonomate cu băuturi reci, tonomate cu sucuri preparate pe loc, magazine tehnologizate cu plătiri manuale și tot felul de invenții pe care nu le găsim oriunde.

Populația este foarte numeroasă, iar oamenii de acolo sunt foarte calculați în ceea ce fac, având reguli de circulație și ca pietoni pe scări rulante.

În concluzie, experiența mea la Tokyo a fost un vis împlinit, și toate acestea cu ajutorul antreprenorului meu și a părinților, de asemenea. Am rămas cu o amintire care m-a format nu doar ca sportiv, ci și ca om.

Teodor Onofrei, clasa a X-a A

În ziua de 21 octombrie a avut loc slujba de sfințire a localului Școlii Nr. 1 Soci. Acesta a fost modernizat prin efortul Primăriei Borca.

Despre sustenabilitate, în Săptămâna verde, cu

Fundația Autonom și clasa a X-a A. Elevii s-au împărțit în echipe, „au călătorit” imaginar prin lume și au adus soluții creative pentru un viitor mai verde: de la reciclare cu suflet, până la transport prietenos cu planeta.

Elevii claselor I și a IV-a au participat la o evocare Sadoveanu, cu ocazia împlinirii a 125 de ani de la naștere. „Domnul Trandafir”, „Un om năcăjît”, „Dumbrava minunată” au stîrnit comentarii și i-a sensibilizat pe toți.

Împlinirea a 150 de ani de la nașterea Reginei Maria a fost sărbătorită în sala amfiteatru a liceului. Invitata Cristina- Mihaela Verzea, director științific al Complexului Muzeal de Istorie Piatra Neamț, a vorbit liceenilor despre rolul de scriitoare, memorialistă diplomată și păstrătoare a tradițiilor românești, despre patriotismul și românitatea Reginei. Elevii clasei a IX-a A au susținut un superb program artistic.

Cercul de lectură „Călătoria cărților” coordonat de prof Cristina Chirilă a organizat un concurs inedit. Elevii clasei a V-a A, a VI-a B și a VIII-a A s-au întâlnit pentru a demonstra lectura aprofundată a cărții „Olguța și un bunic de milioane” de Alex Moldovan.

În ziua de 13 noiembrie, liceul nostru a avut onoarea de a fi gazda Cercului Directorilor Adjuncți-Cercul nr 1. Temele abordate au fost:

1. Rolul parteneriatelor educaționale și sociale în reducerea abandonului școlar, promovarea incluziunii și echității în educație. Exemple de bună practică.

2. Impactul activităților remediale și beneficiile acestora în creșterea calității învățării.

3. Leadership adaptativ-Cum gestionăm provocările școlii moderne?

Managementul resurselor umane-creșterea gradului de coeziune a colectivului didactic.

Balul Bobocilor din acest an, al liceului nostru, „Mihail Sadoveanu” a purtat o temă cu adevărat memorabilă: „PHARAOH'S NIGHT” o călătorie spectaculoasă în fascinanta lume a Egiptului antic. Sub luminile calde și aurii care imitau strălucirea Nilului la apus, sala a fost transformată într-un adevărat regat al faraonilor, unde fiecare detaliu a purtat amprenta creativității și a pasiunii organizatorilor din care am făcut parte cu drag.

Bobocii, cu entuziasm și imaginație, au pășit în acest univers misterios în costumații care păreau desprinse din cărțile de istorie: faraoni măreți cu coroane impunătoare, mumii învelite cu grijă, Cleopatre grațioase, pline de eleganță, fi ecare personaj contribuind la atmosfera magică a serii.

Însă ceea ce a făcut ca acest bal să fie cu adevărat special a fost implicarea organizatorilor. Ei nu au fost doar coordonatori ai unui eveniment, ci arhitecții unei lumi. S-au dedicat cu tot sufletul, lucrând cot la cot pentru a realiza decoruri impresionante, accesorii elaborate și întreaga recuzită, într-o atmosferă de colaborare și entuziasm.

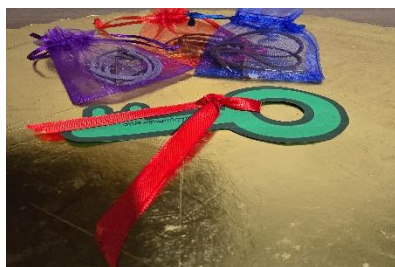
Fiecare colț al sălii purta amprenta muncii lor, de la piramidele aurii la hieroglifele pictate cu migală și mormintele faraonilor.

Rezultatul a fost un eveniment care a depășit așteptările tuturor: o noapte în care trecutul s-a împletit cu prezentul, în care tradiția s-a unit cu creativitatea, iar bucuria copiilor a fost cel mai frumos răsplătitor.

„PHARAOH'S NIGHT” nu a fost doar un bal, ci o experiență care a unit oameni, a scos la lumină talente și a arătat cât de puternică poate fi munca în echipă atunci când este făcută cu suflet. A rămas în inimile tuturor ca un eveniment plin de strălucire, emoție și magie – o seară în

care fiecare participant a fost, pentru câteva ore, parte dintr-o bucată de istorie.

Pe 15 noiembrie un grup de elevi format din 15 elevi de la gimnaziu, au participat la un atelier de formare, în care s-au identificat probleme și situații legate de mediu. Gazda noastră a fost Dana Busuioc,

expert de mediu Teach for Romania.

Membrii Clubului de jurnalism

PAGINA CELOR MICI

Coordonată de prof. înv. primar, Gladiola Bondar

Prima zi din clasa a IV-a

Tiberiu Iftimie

E toamnă și vacanța s-a sfârșit!

Cu gândul la colegi și la doamna învățătoare, pornesc spre școală. În mână țin strâns buchetul pregătit de mama cu o seară înainte și în spate ghiozdanul.

Sala de clasă era curată, primitoare, iar colegii foarte încântați de revedere. Manualele ne așteptau pe mese ... sunt curios să le răsfoiesc.

Cât de repede a trecut timpul!

Clasa a IV-a a început!

Deschiderea anului școlar

Daria Sofron, cl. a IV-a

8 Septembrie 2025 – zi de sărbătoare. Elevii liceului nostru împreună cu părinții, frații, profesorii s-au adunat în curtea liceului pentru a asista la festivitatea de deschidere a noului an școlar.

Au luat cuvântul: dl director, prof. Amariei Vasile, dna primar Alexandra Niță, șeful de post, dl. Cristinel Manolache. Ei ne-au transmis gândurile lor la început de an școlar, sfaturi, dl director a prezentat clasele și diriginții. După ce ne-au urat mult succes în noul an școlar, elevii au pornit spre sălile lor pentru a fi informați despre programul școlii, orar și a primi manualele școlare.

Mult succes în noul an școlar!

Bucuriile toamnei

Teodor Niță, clasa a IV-a

Într-o zi am întrebat-o pe mama, dacă eu și sora mea putem să ieșim pe afară cu prietenii noștri să ne jucăm în ploaie. Aceasta ne-a spus să ne îmbrăcăm foarte bine deoarece era foarte frig, dar să ne luăm și cizmele de cauciuc ca să nu ne udăm.

Noi ne-am jucat cu frunzele ruginii, am sărit în baltă, ne-am rostogolit în frunze, iar când ploaia s-a terminat tata ne-a spus că trebuie să strângem toate fructele și legumele coapte pentru iarnă, cât timp el o să strângă toate frunzele ruginii de pe jos.

După ce am terminat de strâns toate fructele și legumele, mama m-a rugat să-i duc niște mere pentru a face plăcinte.

A fost o zi frumoasă și bucurăoasă de toamnă!

Șerban Șchiopu, a IV-a

Frunzele toamnei

Laur Iliescu, clasa a IV-a

A venit toamna, un anotimp de o frumusețe fantastică a naturii, schimbând totul în jur: începând de la copaci, ploaie rece și mărunță, brumă argintie și frunze multicolore.

Radu privea pe geam cum crengile copacilor sunt aplecate de vântul toamnei și se gândea să facă ceva din frunzele aurii.

A ieșit în curte și a început să aleagă frunze de diferite culori, forme și mărimi. Cu o parte din ele a realizat un colaj, cu altele a ștampilat în diferite culori o foaie de hârtie, iar cu alte frunze a împodobit un copac construit din materiale refolosibile. Băiețelul a fost mulțumit de lucrările realizate și le-a prezentat membrilor familiei. Cu ele va decora camera sa.

Sophia Berbeneciuc, a IV-a

Spre seară, Radu a adormit obosit, dar bucurăoș, gândindu-se la cât de bogat este și acest anotimp prin mulțimea roadelor pământului și frumusețea culorilor cu care natura a pictat frunzele.

Toamna, la joacă

Teodora Florescu, clasa a IV-a

O zi ploioasă de toamnă. Împreună cu surorile mele am ieșit în curte la joacă. Ne-am luat umbrelele pentru ca stropii să nu ne ude prea tare. Am alergat ușor, am sărit peste micile bălți formate, am legănat umbrelele pe deasupra capului ... iată, și prin ploaie te poți juca!

Azorel ne-a însoțit în jocul nostru legănându-și cu iuțeală codița. Părinții ne priveau pe fereastră și ne mai făceau semne să intrăm în casă.

Ploaia mărunță s-a oprit și soarele încearcă să spargă perdeaua de nori. Culegem un buchet de crizanteme proaspete pentru mama noastră. Totul în jur e plin de bogățiile toamnei: fructe coapte în copaci, legume în grădină – așteaptă să fie culese și pregătite pentru iarnă.

Toamnă dragă, bine ai venit!

Culorile toamnei - expoziție
Clasa a IV-a

David Roșu

Tiberiu Iftimie

Ianis Irina

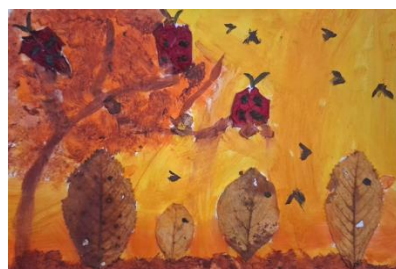
Laur Iliescu

Luca Manoliu

Daria Sofron

Rebeca Strugaru

Erika Dobrin

Alessia Ilieșiu

Isabella Dahon

Nicholas Sava

Mareș Karyna

Ruth Buzdugan

Zilele Liceului „Mihail Sadoveanu” Borca

Raisa Ruștioru, Daria Sofron, clasa a IV-a

De Zilele Liceului am participat la mai multe activități: lansare de carte, parada costumelor de toamnă, concurs de șah, aprinderea de lumânări la mormintele profesorilor trecuți în șeșnicie.

IV-a.

Cartea „Rățușca Lina” a fost scrisă de Daniela Rotariu, fostă elevă a liceului nostru. O carte frumos ilustrată, cu o poveste minunată despre cum să fii luptător și încrezător în viață și în propriile puteri pentru a învinge.

Rățușca nu auzea, cu toate acestea ea a participat la un concurs de dans pe care l-a câștigat, astfel că ea a devenit învățătoare pentru celelalte viețuitoare din pădure. Copiii au fost impresionați de povestea rățuștei Lina, mai ales că a fost prezentată de către autoarea sa.

Competiția de șah, „Pionul fermecat” a fost organizată de dna învă. Nicoleta Ciubotă de ziua de naștere a scriitorului Mihail Sadoveanu, 5 noiembrie, scriitor ce iubea șahul. La competiție au participat elevi din clasele I B, a II-a A și a

Așteptăm cu nerăbdare și alte competiții de acest fel. Până atunci, exersăm jocul de șah pentru a ne dezvolta gândirea și poate, într-o zi, vom deveni și campioni!

Parada costumelor de toamnă a încântat elevii claselor de la corpul G. Copiii au confecționat acasă sau la școală câte o costumație din diferite materiale: textile, hârtie și carton colorat, frunze naturale sau decupate din hârtie colorată sau creponată, beculțe galbene, pălării frumos decorate cu frunze, ghirlande și coșuri pline cu fructe.

Omagiu și recunoștință pentru cadrele didactice trecute în veșnicie s-a numit activitatea care a avut loc vineri, 7 noiembrie, la cimitirul bisericii din localitatea noastră. Alături de copii au fost dl director, Amariei Vasile, dna prof. pensionară, Afloarei Maria și doamnele învățătoare Nicoleta Ciubotă și Gladiola Bondar.

Elevilor li s-a povestit despre profesorii care au trecut în veșnicie, iar ei au cântat „Învățătorii mei” și au aprins lumânări la morminte.

La finalul activității copiii au primit fructe și dulciuri.

SMARTY ȘI ZÂNA RUGINIE - POVESTE DE TOAMNĂ -

Toamnă, soare plătând, frunzele adînd în bătaia vîntului, multe, multe culori. Dimineața, Zâna Ruginie iese la plimbare în grădină pentru a-și aduna frunzele care i-au mai rămas. Îl cheamă și pe Soare să mai încălzească puțin răcoarea dimineții.

Clasa I B

În aceasta zi, Smarty e mai obosit ca oricînd și ar vrea să mai doarmă puțin, dar, câteva raze de soare îi bat în geam și-l trezesc pentru a ieși în grădină să se joace.

-Hei, bună dimineața Smarty! Trezește-te!

Somnors, Smarty se trezește, deschide larg fereastra și salută soarele.

-Haide, haide în grădină să ne jucăm!

-Hm,...mi-e cam lene!

-Ei, haide, căci nu o să te mai întâlnești cu Zâna Ruginie, acuși va pleca!

-Cine-o mai fi și ăsta? bombăni Smarty.

-Cum, tu nu știi cine e Zâna Ruginie? E Zâna care îți aduce ție și tuturor oamenilor multe, multe bogății: fructe, legume și tot felul de vitamine.

-Da, mă rog, oricum n-am auzit de ea.
 -Haide, coboară în grădină și-ți voi povesti mai multe!
 -Smarty, curios din fire coborî repede în grădină și împreună cu Raza de Soare pleacă la plimbare.

-Să știi, dragă Smarty, că Zâna Ruginie e cea mai bogată zână.
 -Dar, ce fac oamenii? De ce nu lasă fructele în copaci? Zise Smarty supărat.
 -Pentru că toate aceste fructe sunt darurile Zânei Ruginii pentru voi. Voi, oamenii, le culegeți și le puneți în cămară pentru iarnă. Dacă nu vor fi culese, va veni frigul și le va îngheța, iar Zâna Ruginie se va întrista.

-Aha, am înțeles!
 Smarty se oferi să ajute și el, fiindcă tare mult îi plăceau fructele.
 -Dar, de ce copacii nu mai au frunze?
 -Pentru că Zâna Ruginie își cheamă toate fiicele, adică frunzele să împodobească natura, așternând un covor ruginiu peste tot. Astfel, copacii se pot odihni până la primăvară, când vor fi pregătiți să înmugurească din nou.

-Ce interesant! n-am știut că și copacii au nevoie de odihnă!
 -Da, Smarty așa cum au nevoie de lumina, de apă, de căldură pentru a face roade, așa au nevoie și de odihnă. La primăvară, cu forțe proaspete vor înmuguri din nou.
 Smarty o zărește pe rândunica ce cânta în copacul de sub geamul lui.
 -Hei, dragă rândunică, de ce nu mai cânti, de ce ești tristă?
 -Nu sunt tristă, sunt grăbită! le aștept pe suratele mele să plecăm cât mai repede spre țările calde fiindcă vine frigul. Când mă voi întoarce la primăvară să știi că iar voi cânta în copacul de sub geamul tău.

-Mă bucur să aud că nu ma vei uita și te vei întoarce. Îți urez drum bun!

Smarty ajunge cu Raza de Soare în grădină, unde la fel ca și în livadă toată lumea muncește.

-Smarty, nu ajuti și tu?
 -Nu prea vreau, că mie nu-mi plac legumele deloc.
 -Nici nu știi ce pierzi! Să știi că și legumele ca și fructele sunt pline de vitamine.

-Da? Eu am crezut că doar fructele au vitamine!
 Și Smarty ajută și la culesul legumelor. Din acea zi, Smarty nu a mai zis că nu-i plac legumele. Mai ales că, Raza de Soare i-a povestit câte se pot prepara din legume.

Smarty și Raza de Soare ajung într-o grădină, unde cât vedeai cu ochii erau doar flori. Bucuros, începe să alerge și să miroasă fiecare floare.

- Ce minunate sunt și ce miros plăcut au! Ce sunt acestea?

Clasa I B

- Sunt reginele Zânei Ruginii-crizanteme și tufănele. Să știi că sunt singurele flori care împodobesc grădinile atunci când afară este mai frig.

-Da, sunt minunate, nu degeaba le zice regine.

-Ei, ce zici, mai vrei să ne plimbăm ?

-Desigur, dar unde mai vrei să mai mergem?

-Să mergem în poienița de lângă râu!

-Bună idee!

Ajunși acolo, Smarty a rămas uimit de felul cum arată poienița, parca ar fi fost pictată!

-Minunat! Sunt o mulțime de culori: galben, roșu, maro, portocaliu, arămiu.

-Acestea sunt culorile preferate ale Zânei Ruginii.

Smarty zărește o veveriță.

-Dragă veveriță, hai să ne jucăm! Dar aceasta, parcă nici nu auzi.

-De ce nu mă aude? O fi supărată pe mine?

-Nu este supărată dar se grăbește să-și adune provizii pentru iarnă. Să știi că și viețuitoarele muncesc și își adună hrană.

-Atunci, nu o mai deranjez, o las să muncească, fiindcă nu vreau ca la iarnă să moară de foame.

-Ei, de-acu Smarty, e timpul să mergem, se face târziu, iar eu cu tatăl meu, Soarele, vom apune.

-Dar nu ne-am jucat!

-Nu ne-am jucat, dar eu cred că ai aflat multe lucruri interesante azi, iar de joacă vom avea timp și mâine.

-Da, ai dreptate. Dar mai am o nelămurire: ce se va întâmpla când Zâna Ruginie își va aduna toate roadele, frunzele și va pleca? Nu se va supăra că frigul îi va lua locul?

-Nu, dragă Smarty, fiindcă iarna cu frigul ei este soră cu Zâna Ruginie și mai au alte două surori primăvara și vara, iar tatăl lor, Timpul, le-a dat la fiecare câte trei luni din an, timp în care se pot bucura de întreaga natură. Astfel, fiecare a înțeles care e rostul ei și nu se ceartă niciodată.

Ajuns acasă, Smarty s-a dus la el în cameră, dar a rămas cu ochii ațintiți în fereastră urmărind Raza de Soare care apunea, gândindu-se la toate noutățile pe care le-a aflat și la frumusețile pe care le-a văzut. S-a așezat în pat și a adormit imediat. În acea noapte, visele lui au fost colorate în mii de culori, în culorile minunate ale frunzelor pe care le văzuse în poienița de lângă râu, în culorile minunate ale toamnei.

Prof. inv. preșcolar, Alina Ruscanu

UMOR

Învățătoarea întreabă:

-Ionel, ai văzut vreodată o căprioară ?

-Da, doamna, la televizor.

-Dar nu ai văzut-o în pădure?

-Nu, că tata nu ne lasă să scoatem televizorul din casă.

Mamă, vrei să-ți povestesc cum a fost prima mea cursă cu mașina? Sau aștepți Știrile de la ora 17?

-Ionel, pe care raft din bibliotecă ai pus cartea de matematică ?

-Pe raftul cu cărți horror.

La un meci de fotbal, un băiat stă pe un loc foarte scump. Un spectator întreabă :

-De unde ai avut bani pentru bilet ?

-De la tata.

-Și unde este tata?

-Acasă, caută biletul

Membrii Clubului de jurnalism

Colectivul de redacție:

bibliotecar, Iolanda Lupescu
Mihaela Ciubotă - clasa a XII-a C
Gabriela Pipirigeanu - clasa a XII-a C
Oana Florescu – clasa a X-a C
Ana-Maria Maxim, clasa a X-a C
Ana Bezim, clasa X-a A

Tehnoredactare - membrii Clubului de Jurnalism Borca și
bibliotecar, Despina Gheorghiu

Corectură și design

- bibliotecar, Despina Gheorghiu
- prof. înv.primar, Gladiola Bondar

Paginare– profesor, Liliana Chirilă
informatician, Petru Bordianu

ISSN 2601 - 5110
ISSN-L 2601 - 5110

